

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

**Πανελλήνιος Σύλλογος
Θεματικού Φιλοτελισμού & Νεότητας**

Τριμηνιαίο φιλοτελικό & πολιτιστικό περιοδικό

Έτος 16°, Αρ. 62. Απρίλιος - Ιούνιος 2015

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση, Έτος 16^ο, Τεύχος 62^ο, Απρίλιος-Ιούνιος 2015

Ιδιοκτήτης: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ

Εκδότης-Διευθνήτης: Π.Λεούσης.

Συντακτική Επιτροπή: Π.Λεούσης, Π.Καγκελάρης, Θ. Απέργης

Αγίου Δημητρίου 12, 14452 Μεταμόρφωση. Τηλ. 210 2825134, e-mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr

Υπεύθυνος τυπογραφείου: "NO+ADO", Κυριάκος Αλεξίου & Σια ΕΕ

Διανέμεται δωρεάν στα μέλη. Ετήσια Συνδρομή € 15. Εγγραφή € 5.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

CONTENTS

Γράμμα του προέδρου	1	Editorial	1
Διοικητικός απολογισμός Συλλόγου για το 2014 ..	2	President's annual report	2
Ο Πόλεμος της Καλλίπολης και το ANZAC	4	ANZAC and the Gallipoli war	4
«Πετάνκ», ένα παιχνίδι για μεγάλους	7	"Petanque", a game for seniors	7
Νικόλα Τέσλα, ένας οραματιστής ευεργέτης της ανθρωπότητας ...	8	Nikola Tesla, a visionary benefactor of mankind	8
Victoria amazonica, ένα παράξενο φυτό	11	Victoria amazonica, a strange plant	11
Βαβυλώνα	12	Babylon	12
Καρδινάλιος Σπέλμαν	15	Cardinal Spelman	15
Η αρχαϊκή λύρα	16	The ancient lyre	16
Το φυτό "Πόδι του ελέφαντα"	19	The "elephant's foot" plant	19
Καινοτομίες: Νέου τύπου γραμματόσημα!	20	Innovations: New type stamps	20
"Πάτο", το άγνωστο εθνικό παιχνίδι της Αργεντινής	22	"Pato", the unknown national game of Argentina	22
Ο Μουσολίνι έπαιζε βιολί;	23	Mussolini was playing the violin?.....	23
Αναδρομή στις Ελληνικές Φιλοτελικές Εκθέσεις ..	24	History of the Hellenic philatelic exhibitions	24
Λευκάδιος Χερν: Ο εθνικός ποιητής της Ιαπωνίας με το ελληνικό αίμα	28	Leafcadio Hearn, The national poet of Japan with Greek blood	28
Ένα υπέροχο παραδείσιο πουλί	29	A wonderful bowerbird	29
Ανοιχτή Επιστολή: <i>Τα χαρτόσημα και η φιλοτελική τους χρήση</i> ...	30	Open letter: <i>The revenue stamps and their philatelic use</i>	30
Το γραμόφωνο	32	The gramophone	32
Οι χοροί Μπρέικ Ντανς και Σάσα	35	Break dance and salsa	35
Δικά μας και δικά σας νέα	36	Philatelic news	38
Νέες συνιστώμενες διαστάσεις εκθεσιακών φύλλων	37	New recommended dimensions of exhibit pages .	37
Αχ! Αυτό το πλάνο.....	39	Thematic plans	39
"Το παιδί με τη χήνα"	40	"Boy with a goose".....	40
Νέες εκδόσεις Ελλάδας - Κύπρου	41	New issues of Greece and Cyprus	41

Εικόνα εξωφύλλου: Ο Πρόεδρος Ρούσβελτ σε φιλοτελική ενασχόληση.

THE THEMATIC PHILATELIST

Quarterly Journal. Year 16th. No 62, April - June 2015

Owner: THE PANHELLENIC SOCIETY OF THEMATIC PHILATELY

Editor-Director: Pantelis Leoussis

Editorial Committee: P. Leoussis, P. Cangellaris, Th. Apergis

Address: 12, Agiou Dimitriou Str., GR-14452 Metamorphosi, Athens

Tel. +31- 210-2825134; e-mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr

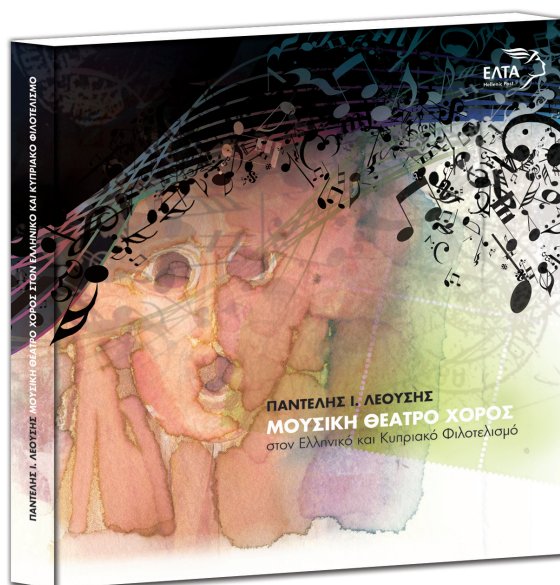
The journal is distributed gratis to the members

Annual subscription € 15. New members' subscription € 5

Διοικητικό Συμβούλιο 2013-2014
Πανελληνίου Συλλόγου Θεματικού Φιλοτελισμού

Παντελής Λεούσης Πρόεδρος,
Παναγιώτης Καγκελάρης Αντιπρόεδρος,
Σπύρος Παπαγιάννης Γεν. Γραμματέας,
Βασίλης Πετρόχειλος Ταμίας,
Στάθης Πουλαράκης Έφορος,
Αριστομένης Καλυβιώτης (Καρδίτσα) μέλος.
Φώτιος Μόσχος (Ναύπακτος) μέλος,

Εξελεγκτική επιτροπή:
Βασίλης Αποστολόπουλος
Παναγιώτης Θεοδωρόπουλος
Ευάγγελος Ολύμπιος

Έκδοση Μαΐου 2015, Ελληνικών Ταχυδρομείων:

Παντελής Ι. Λεούσης

ΜΟΥΣΙΚΗ, ΘΕΑΤΡΟ, ΧΟΡΟΣ στον Ελληνικό και Κυπριακό Φιλοτελισμό

Ο Θεματικός φιλοτελιστής έχει τιμηθεί με τα εξής μετάλλια:
EUROCUPRUM 2001 (Πολωνία) Χάλκινο, ΕΦΙΛΑ 2002 (Ελλάδα) Μεγάλο Αργυρό
TEMEX 2003 (Αργεντινή) Μεγάλο Αργυρό, BRNO 2005 (Τσεχία) Επάργυρο
JERUSALEM 2006 Αργυρό, BALKANFILA 2007 Μεγάλο Αργυρό, CHINA 2009 Αργυρό,
ANTVERPIA 2010 Αργυρό, BALKANFILA 2012 Μεγάλο Αργυρό,
ΕΛΛΑΔΑ-ΚΥΠΡΟΣ 2013 Μεγάλο Αργυρό, ΚΥΠΡΟΣ -ΕΛΛΑΔΑ 2014 Μεγάλο Αργυρό

<http://hps.gr/notos2015>

Μία έκθεση που όλοι περιμέναμε...

...και όλους μας περιμένει!

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας:

www.thematic-philatelist.gr

Προς τους φίλους αναγνώστες...

Αγαπητοί φίλοι,

Η χρονιά αυτή μας έφερε νέα, ευχάριστα δεδομένα. Εφέτος έχουμε τη "ΝΟΤΟΣ 2015", με την πανεθνική αποδοχή και τη σπουδαία διεθνή υποστήριξη. Έχουμε και το ευχάριστο όσο και απροσδόκητο για τα ελληνικά δεδομένα γεγονός της ίδρυσης νέου φιλοτελικού σωματείου. Είχαμε επίσης το νέο κύκλο εκδηλώσεων του συλλόγου μας, μαζί με βάσιμες προσδοκίες και προβλέψεις για νέες εκδηλώσεις και εκθέσεις στο άμεσο μέλλον... Αναρωτιέται κανείς τι άλλο θα μπορούσε να περιμένει από τον ελληνικό φιλοτελισμό για να νιώσει αισιόδοξος!

Η ΝΟΤΟΣ 2005 είναι βέβαιο ότι έχει ξεπεράσει από καιρό τις προσδοκίες ακόμα και των πιο αισιόδοξων από τους εμπνευστές και οργανωτές της. Ο αριθμός συμμετοχών, χωρών και εκθετών, απίστευτα μεγάλος. Διεθνή συνέδρια κύρους θα φιλοξενηθούν για πρώτη φορά στη χώρα μας. Αλληπάλληλες δημοσιεύσεις στον ξένο φιλοτελικό τύπο και σε ιστοσελίδες με εκτενείς αναφορές στην ελληνική έκθεση, με αποκορύφωμα το περιοδικό της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας FEPA NEWS που αφιερώνει στη "ΝΟΤΟΣ" ολόκληρο το εξώφυλλό της. Τέλος, ειδική έκδοση γραμματοσήμου από τα ΕΛΤΑ που θα φέρει το μήνυμα αυτής της ελληνικής έκθεσης στα πέρατα της οικουμένης και θα την καταγράψει στην ελληνική φιλοτελική ιστορία!

Αλλά και η μη συναγωνιστική "ΝΟΤΟΣ" της πρώτης περιόδου θα παίξει σπουδαίο ρόλο, καθώς είναι πολλοί οι συλλέκτες που θα δοκιμάσουν για πρώτη φορά και θα πάρουν το "βάπτισμα του πυρός". Διότι στον εκθεσιακό φιλοτελισμό, η ρήση του Πυθαγόρα "Η αρχή είναι το ήμισυ του παντός" βρίσκει την απόλυτη εφαρμογή της.

Πόσα χρόνια αλήθεια είχαμε να ακούσουμε για την ίδρυση νέου σωματείου; Και μάλιστα με σωστές προδιαγραφές, με υποδομές και με ασυνήθιστο ενθουσιασμό; Είναι φανερό ότι οι οργανωτές της Φιλοτελικής Ένωσης Πιερίας είναι άνθρωποι αξιόλογοι και σοβαροί. Αυτά ακριβώς τα χαρακτηριστικά τους είναι που αποτελούν εγγύηση για την μακροήμερευση της Ένωσης Πιερίας και τη συμβολή της στην εξάπλωση του φιλοτελισμού στην πανέμορφη και ιστορική περιοχή τους.

Οι συγκεντρώσεις που εγκαινίασε πρόσφατα ο σύλλογός μας στο γραφείο της ΕΦΟ σημείωσαν αναμφισβήτητη επιτυχία. Είναι φανερό ότι υπάρχουν αρκετοί θεματικοί που θέλουν να καλλιεργήσουν την θεματική τους γνώση. Αυτή ακριβώς την ευκαιρία δίνει ο σύλλογός μας. Με το ξεκίνημα της νέας περιόδου και με τη διεύρυνση του αντικειμένου αυτών των συγκεντρώσεων, είναι βέβαιο ότι θα αποκτήσουν αυτές ακόμα μεγαλύτερο ενδιαφέρον.

Τέλος, παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχει ακόμα κάτι το επίσημο ανακοινώσιμο, οι πολλές επαφές και συζητήσεις με τρεις αθηναϊκούς Δήμους κάτι καλό προοιωνίζουν, τόσο για μη συναγωνιστικές εκθέσεις, όσο και για ομιλίες και άλλες εκδηλώσεις.

Πολλά είναι επομένως τα γεγονότα που μας επιτρέπουν "φιλοτελικά χαμόγελα"! Τι άλλο θα μπορούσε να περιμένει κανείς για να νιώσει αισιόδοξος;

Καλό καλοκαίρι, με υγεία και χαρά σε όλους!

Ο πρόεδρος

Έκθεση πεπραγμένων του 2014 **Διοικητικός Απολογισμός από τον πρόεδρο Π.Λεούση** **στη Γενική Συνέλευση της 22.04.2015**

Αγαπητοί φίλοι,
Μέλη του Συλλόγου μας.

Υποδεχόμαστε όλους εσάς που μας τιμάτε σήμερα με την παρουσία σας με θερμές και ειλικρινείς ευχαριστίες. Σας υποδεχόμαστε περισσότερο σαν φίλους παρά σαν μέλη. Διότι χάρη σε αυτή την σπουδαία δυνατότητα του φιλοτελισμού να ενώνει του ανθρώπους και να συμβάλλει στη δημιουργία φιλικών σχέσεων μεταξύ τους, είναι λογικό μετά από την τόσο συναναστροφή μας να νιώθουμε μεταξύ μας φίλοι.

Ευχαριστίες οφείλουμε επίσης στα “εκτός των τειχών” μέλη μας που μας έστειλαν τα ψηφοδέλτια τους, συμβάλλοντας έτσι στην εύρυθμη λειτουργία του συλλόγου μας.

Ο Διοικητικός Απολογισμός για το έτος 2014 μας βρίσκει αρκετά ικανοποιημένους. Ίσως όχι τόσο γι’ αυτές καθαυτές τις δραστηριότητες του 2014, αλλά για τις υποσχέσεις που μας άφησε για τη τρέχουσα χρονιά.

Κυριότερη από αυτές είναι η διάθεση του γραφείου της ΕΦΟ για συγκεντρώσεις των μελών μας που πραγματοποιήθηκε κατόπιν αιτήματός μας στα τέλη του 2014. Το γεγονός αυτό άνοιξε νέες προοπτικές για το σύλλογό μας. Διότι είναι γνωστό ότι η εξασφάλιση στέγης αποτελεί σπουδαίο παράγοντα για την σωστή και εύρυθμη λειτουργία ενός συλλόγου.

Παρά το γεγονός ότι οι συγκεντρώσεις μας στο γραφείο της ΕΦΟ άρχισαν κυρίως το τρέχον έτος, αναφέρομαι σε αυτές λόγω της εξαιρετικής σημασίας που τους αποδίδω.

Οι δύο πρώτες αναλώθηκαν στην ανταλλαγή απόψεων για τις επιδιώξεις αυτών των συναντήσεων και για τον αποτελεσματικότερο τρόπο λειτουργίας τους. Τελικά, οι δραστηριότητες που αποφασίστηκαν είναι η ανταλλαγή πληροφοριών για τη βελτίωση των θεματικών συλλογών μας, η ψηφιακή παρουσίαση βραβευμένων συλλογών και ο σχολιασμός τους, η παρουσίαση συλλογών των μελών μας και η εποικοδομητική κριτική τους, η ανάλυση των θεματικών κανόνων, οι ανταλλαγές θεματικού υλικού μεταξύ των μελών κλπ.

Αμέσως μετά προμηθευτήκαμε τον απαραίτητο εξοπλισμό για ψηφιακές παρουσιάσεις και πραγματοποιήσαμε την τρίτη συνάντηση, κατά τη διάρκεια της οποίας έγινε η πρώτη παρουσίαση με θέμα “*Η γέννηση του θεματικού φιλοτελισμού και η βήμα-βήμα δημιουργία μιας θεματικής συλλογής*”. Η εκδήλωση αυτή σημείωσε, κατά γενική

ομολογία, ιδιαίτερη επιτυχία, αφήνοντας μήνυμα ενθαρρυντικό για τη συνέχεια.

Μεγάλο αγκάθι της χρονιάς που πέρασε, όπως και όλων των τελευταίων ετών, παραμένει η μεγάλη δυσκολία πραγματοποίησης φιλοτελικών εκθέσεων. Εξαιτίας της γνωστής οικονομικής κρίσης που όλοι βιώνουμε, οι πόρτες των δημοτικών αρχόντων παραμένουν σταθερά και ερμητικά κλειστές σε κάθε σχετικό αίτημα. Η εθνική οικονομική δυσπραγία είναι φανερό ότι έχει άμεσες συνέπειες στα οικονομικά των Δήμων, με έμμεσο αντίκτυπο στις φιλοτελικές εκθέσεις.

Ωστόσο, μία ακτίνα φωτός φάνηκε πρόσφατα με τον Δήμο Αργυρούπολης. Σε συνεργασία την ΕΕΣΚΜ, ήρθαμε σε επαφή με τον εκεί Δήμαρχο και, λόγω έλλειψης ημερομηνιών για το Α' εξάμηνο, αλλά και της έκθεσης ΝΟΤΟΣ 2015 του προσεχούς Νοεμβρίου, η “ΜΑΞΙ-ΘΕΜΑ” –όπως θα ονομαστεί η έκθεση- θα οργανωθεί στις αρχές του 2016.

Άλλο αγκάθι παραμένει ο τρόπος που χορηγείται η οικονομική ενίσχυση προς τους συλλόγους από τα ΕΛΤΑ. Παρά το γεγονός ότι ο Σύλλογός μας έχει καταταγεί στην Α' κατηγορία δραστήριων εταιρειών, το ποσό έχει μειωθεί σε 1200 € και χορηγείται μόνο σε γραμματόσημο, με μεγάλη δυσκολία διάθεσής τους και με απώλεια σημαντικού ποσοστού λόγω της έκπτωσης που δίνεται στον τελικό αγοραστή.

Την μερίδα του λέοντος στην επιτυχή πορεία του Συλλόγου μας το 2014 είχε και πάλι το περιοδικό μας, ο *Θεματικός Φιλοτελιστής*. Το φιλοτελικό έντυπο που είναι φανερό ότι αγαπήθηκε από τους αναγνώστες του. Το περιοδικό που ξεκίνησε το 2000 με συρραμμένες στο χέρι, ασπρόμαυρες φωτοτυπημένες σελίδες, και ήδη διανύει τον 16ο χρόνο του, εξολοκλήρου έγχρωμο και υψηλής αισθητικής στάθμης, πάντα σε σύγκριση με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά έντυπα, και πάντα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων. Επικαλούμενοι την μαρτυρία όσων γνωρίζουν, δεν είναι καθόλου αβάσιμος ο ισχυρισμός μας ότι τόσο από ύλη, όσο και από εμφάνιση, ο Θεματικός Φιλοτελιστής δεν υπολείπεται καθόλου των αντίστοιχων ευρωπαϊκών θεματικών περιοδικών, παρόλο που εκείνα απευθύνονται σε πολλαπλάσιους αναγνώστες και έχουν πολύ υψηλότερες ετήσιες συνδρομές.

Αισιόδοξο μήνυμα στη διαδρομή του Θεματικού Φιλοτελιστή της περσινής χρονιάς ήταν και

η ενδιαφέρουσα αρθρογραφία των μελών μας Βασιλή Αγραφιώτη, Δημήτρη Βαρελά και Γιάννη Σπαντιδάκη. Τους ευχαριστούμε, τους καλούμε να συνεχίσουν, και περιμένουμε και άλλους φίλους να τους μιμηθούν.

Ως γενικότερη θεματική επιτυχία της χρονιάς μπορεί να θεωρηθεί και η για πρώτη φορά έκδοση και κυκλοφορία θεματικού συγγραφικού έργου από τα Ελληνικά Ταχυδρομεία. Αναφερόμαι στο έργο του ομιλούντος *Μουσική-Θέατρο-Χορός στον Ελληνικό και Κυπριακό Φιλοτελισμό*. Σύμφωνα θα ακολουθήσει η έκδοση ενός δεύτερου πολυσελίδου έργου του ίδιου συγγραφέα, με τίτλο *Εγχειρίδιο του Θεματικού Φιλοτελισμού*. Θα είναι έκδοση του Συλλόγου μας και έχει ως φιλοδοξία να γίνει σύντροφος, σύμβουλος και εργαλείο για όποιον θελήσει να ασχοληθεί με την δημιουργία μιας αξιόμαχης θεματικής συλλογής.

Από την εξέλιξη της ιστοσελίδας μας δεν είμαστε ικανοποιημένοι. Πρόκειται για ομολογία ευθεία και ειλικρινή. Μας λείπει η τεχνική γνώση, η ικανότητα να την κάνουμε ωραιότερη και πιο λειτουργική, όσο και ο χρόνος για να την ενημερώνουμε πιο συχνά. Αλλά και η δαπάνη για την ανάθεση της συντήρησης της ιστοσελίδας μας δεν είναι αντιμετωπίσιμη. Παρά ταύτα αρκετοί φιλοτελιστές μας γνώρισαν από αυτήν και αρκετοί έγιναν μέλη μας εξαιτίας της. Ωστόσο, επειδή η διγλωσση ιστοσελίδα μας έγινε με πολύ κόπο και πολλές ώρες εργασίας, αλλά και το περιεχόμενο της έχει, εκτός από ενημερωτικό, σημαντικό θεματικό εκπαιδευτικό χαρακτήρα, πρέπει οπωσδήποτε να αναβαθμιστεί και να συνεχίσει να παίζει το ρόλο της. Σας υπενθυμίζω ότι, μεταξύ άλλων, διαθέτει 45 περίπου σελίδες της παραμέτρου "Κατάλληλο θεματικό υλικό", μέσα από τις οποίες ο κάθε νέος θεματικός όπου γης μπορεί να μάθει τι επιτρέπεται και τι απαγορεύεται να συμπεριλάβει σε μία θεματική συλλογή. Γι' αυτό και μία από τις προσπάθειες της τρέχουσας χρονιάς είναι η αναζήτηση τρόπου βελτίωσής της.

Σε διεθνές επίπεδο, οι τακτικές συνεργασίες μας συνεχίστηκαν κανονικά, κυρίως με τους θεματικούς συλλόγους τριών χωρών: Ιταλίας, Γαλλίας και Βελγίου. Κύριο αντικείμενο της συνεργασίας οι ανταλλαγές πληροφοριών και άρθρων. Στενή παραμένει πάντα και η συνεργασία μας με την Κυπριακή Φιλοτελική Ομοσπονδία, το φιλοτελικό δελτίο της οποίας αναδημοσιεύει, σχεδόν σε μόνιμη βάση, άρθρα του Θεματικού Φιλοτελιστή.

Επιτυχία σημείωσε και η γιορτή κοπής της βασιλόπιτας που παραδοσιακά γίνεται σε συνεργασία με τον σύλλογο "Οι Φιλοτελιστές των Αθηνών". Πραγματοποιήθηκε στο Ταχυδρομικό και Φιλοτελικό Μουσείο. Ας ελπίσουμε όχι για τελευταία φορά, καθώς το Μουσείο είναι προς με-

ταβίβαση σε άλλο φορέα και το 2015 δεν δόθηκε ούτε σε μας, ούτε στην ΕΦΟ για την Γενική της Συνέλευση. Η παραπάνω γιορτή της βασιλόπιτας διανθίστηκε με ομιλία του ομιλούντος που είχε για τίτλο *Η ιστορία της ιταλικής όπερας*.

Στον τομέα της συμμετοχής θεματικών εκθεμάτων μελών μας σε διεθνείς εκθέσεις, ο χρόνος που πέρασε δεν ήταν θετικός, τόσο εξαιτίας της έλλειψης νέων εκθεμάτων, αλλά και της ανυπαρξίας εκθέσεων. Ας ελπίσουμε ότι η νέα προσπάθεια που καταβάλλεται με τις νέες συγκεντρώσεις μας θα συμβάλει ώστε να δημιουργηθούν νέες συλλογές.

Από τα νέα ελάχιστα μέλη που εντάχθηκαν στην φιλόξενη οικογένεια του συλλόγου μας τον περασμένο χρόνο, ξεχωριστή είναι η παρουσία του φίλου Στάθη Πουλαράκη. Τόσο οι συλλεκτικές-εκθεσιακές του επιδόσεις, όσο και η άμεση συμμετοχή του στα κοινά του Συλλόγου μας και της Ομοσπονδίας, αποτελούν αχτίδα φωτός και αισιοδοξίας. Τον καλωσορίζουμε και τον ευχαριστούμε.

Εφέτος, για πρώτη φορά μετά από πολλά-πολλά χρόνια, θα στερηθούμε την υποψηφιότητα του ιστορικού μέλους του Δ. Σ. μας, του Αλέκου Ιατρίδη. Ένα σοβαρό πρόβλημα υγείας θα τον κρατήσει για κάποιο διάστημα μακριά από τις συνήθεις δραστηριότητές του. Οι ευχές μας για ταχεία ανάρρωση θα τον συνοδεύουν.

Πριν κλείσω τον σημερινό απολογισμό, δεν θα πρέπει να παραλείψω να καλέσω όλα τα μέλη μας να συμβάλουν στην επιτυχία της έκθεσης ΝΟΤΟΣ 2015, συμμετέχοντας τουλάχιστον ως εκθέτες, με οποιασδήποτε μορφής και επιπέδου ανάπτυξης συλλογή. Αν μάλιστα υπάρχουν και μερικοί που θα είχαν κάποιο διαθέσιμο χρόνο κατά την περίοδο διεξαγωγής της, σίγουρα θα μπορούσαν να φανούν χρήσιμοι με πολλούς τρόπους. Μία τέτοιου μεγέθους οργάνωση χρειάζεται ανθρώπους, έχει ανάγκη από εθελοντική προσφορά.

Ευχαριστώ το σύνολο των μελών του απερχόμενου Δ.Σ., αλλά και όλα τα απλά μέλη μας, απ' άκρη σ' άκρη της χώρας, για τη στήριξή τους. Ευχαριστώ την Ένωση Ελλήνων Συλλεκτών Καρτών Μάξιμουμ και το μέλος μας, φίλο πρόεδρο Νίκο Μαλλούχο, για την πρόθυμη προσφορά του χώρου της σημερινής εκδήλωσης. Τέλος επαναλαμβάνω τις θερμές ευχαριστίες μου προς όλους εσάς που μας τιμήσατε σήμερα με την παρουσία σας.

Είναι βέβαιο ότι η νέα χρονιά θα είναι καλύτερη για τον σύλλογό μας, αλλά και για ολόκληρο τον ελληνικό φιλοτελισμό. Οι οιωνοί αυτό φανερώνουν.

Σας ευχαριστώ.

Ο Α΄ Παγκόσμιος πόλεμος άρχισε τον Αύγουστο του 1914 με την εισβολή της Αυστρίας στη Σερβία. Ο πόλεμος γρήγορα κλιμακώθηκε. Με την έναρξή του, οι Τούρκοι είχαν αποκλείσει τα Δαρδανέλια, αποκόπτοντας τους Ρώσους από τη Μεσόγειο, ενώ οι Γερμανοί τους είχαν φράξει τη θαλάσσια οδό από τη Βαλτική. Όταν μάλιστα ρωσικές δυνάμεις πέρασαν τη μεθόριο με την Οθωμανική αυτοκρατορία στον Καύκασο, στο ύψος του αρμενικού Ερζερούμ, και εισέβαλαν στην Τουρκία, οι Τούρκοι υπό τον Κεμάλ Ατατούρκ τους απώθησαν γρήγορα. Προχώρησαν μάλιστα και κατέλαβαν το Βατούμ. Τότε, ο αρχηγός του ρωσικού στρατού μέγας δούκας Νικόλαος ζήτησε από τους συμμάχους του στην Αντάντ να χτυπήσουν αυτοί στα Δαρδανέλια ή αλλού, ώστε να ελαφρωθεί η τουρκική πίεση.

Ο Ουίνστον Τσόρτσιλ, αρμόδιος για τις ναυτικές επιχειρήσεις των Βρετανών, είχε ήδη προτείνει επίθεση του συμμαχικού

Χάρτης των Δαρδανελίων και της Καλλίπολης

Ο κόλπος της αποβίβασης των Νεοζηλανδών (έκδοση για τα 50 χρόνια του πολέμου)

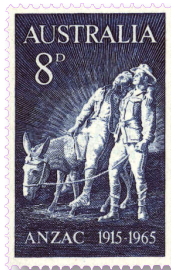
Το τάγμα πεζικού του Ωκλαντ αποβιβάζεται στην Καλλίπολη.

Κεμάλ Ατατούρκ: Ήρωας των Τούρκων στην Καλλίπολη. Απέκρουσε τις δυνάμεις της Αντάντ, γι' αυτό και προήχθη σε διοικητή του 2ου Σώματος Στρατού. Δεξιά, τουρκικό πυροβολικό στον ίδιο πόλεμο.

Δύο από τις πολλές εκδόσεις της Αυστραλίας προς τιμή του ήρωα νοσοκόμου Τζον Σίμπσον, ο οποίος επί 25 ημέρες μετέφερε βαριά τραυματίες στα μετόπισθεν πάνω σε ένα γαϊδουράκι, αφιψώντας τα διασταυρούμενα πυρά, μέχρι που έπεσε και αυτός. (βλέπε Θεματικός Φιλοτελιστής Αρ. 46, σελ.26).

στόλου εναντίον των Δαρδανελίων από το Νοέμβριο του 1914, παρά της αντιρρήσεις πολλών. Ωστόσο, μετά το αίτημα του Νικόλαου, η απόφαση ελήφθη. Μεγάλος αγγλογαλλικός στόλος συγκεντρώθηκε, κατέλαβε τα νησιά Λήμνο, Ίμβρο και Τένεδο και, στις 19 Φεβρουαρίου 1915, άρχισε να κανονιοβολεί τις τουρκικές θέσεις στα Δαρδανέλια, στη χερσόνησο της Καλλίπολης που βρίσκεται στην ομώνυμη στενή χερσόνησο της Ευρωπαϊκής Τουρκίας και υπάγεται στην επαρχία του Τσανακαλέ.

Η κατάληψη της Λήμνου έγινε με άδεια του Ελευθερίου Βενιζέλου, ο οποίος έλπιζε ότι αν έπεφταν τα Δαρδανέλια, η Ελλάδα θα αποκόμιζε εθνικά οφέλη.

Εκτός από τους Αγγλογάλλους, στη μάχη της Καλλίπολης συμμετείχαν και 15.000 άπειροι Αυστραλοί και Νεοζηλανδοί, με το κοινό ακρωνύμιο "ANZAC" (Australian and New

ANZAC DAY: Παρέλαση βετεράνων, επίσκεψη σε κοιμητήρια κτλ. Κάτω, στη μέση, μνημείο της ANZAC στο Πορτ Σάιντ της Αιγύπτου.

Zealand Army Corps). Παρά το γεγονός ότι ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος δεν απειλούσε άμεσα την εδαφική ακεραιότητα των δύο αυτών χωρών, οι τότε κυβερνήσεις τους αποφάσισαν, ως μέλη της βρετανικής κοινοπολιτείας και λόγω συνταγματικής τους υποχρέωσης απέναντι στη Μεγάλη Βρετανία, να λάβουν μέρος στον πόλεμο.

Όμως οι σφοδροί κανονιοβολισμοί των συμμάχων επί σχεδόν ένα μήνα που απέβλεπε στο να περάσουν τα στενά τέσσερα θωρηκτά και να βάλουν στη μέση τα τουρκικά πολυβολεία, δεν έφεραν αποτέλεσμα. Οι Τούρκοι του Κεμάλ, συνεπικουρούμενοι και καθοδηγούμενοι από γερμανικές και αυστριακές δυνάμεις, είχαν οργανώσει άριστα την άμυνα της περιοχής, με βαρύ πυροβολικό και πόντιση ναρκών. Η επιχείρηση αυτή που εκδηλώθηκε στις 19 Μαρτίου είχε τραγικά αποτελέσματα για τους Αγγλογάλλους. Δυο θωρηκτά βούλιαξαν, ένα τρίτο εγκαταλείφθηκε κι ένα άλλο υπέστη φοβερές ζημιές. Ο

Τρεις Αυστραλοί της Καλλίπολης που το 2000 ήταν ακόμα εν ζωή και τιμήθηκαν.

υπόλοιπος στόλος αναγκάστηκε να υποχωρήσει σε σημείο έξω από το βεληγκεές των τουρκικών πυροβόλων. Μετά από αυτή την εξέλιξη, οι σύμμαχοι της Αντάντ σχεδίασαν απόβαση στη χερσόνησο της Καλλίπολης που πραγματοποιήθηκε στις 25 Απριλίου 1915, αποβιβάζοντας σε πέντε σημεία της στεριάς επτά μεραρχίες. Καθλήθηκαν όμως στην ακτή από τις έξι τουρκικές μεραρχίες που έκαναν απανωτές αντεπιθέσεις. Τα αποτελέσματα ήταν και πάλι τραγικά για τους επιτιθέμενους. Υπέστησαν τεράστιες απώλειες, ενώ δυο θωρηκτά τους βυθίστηκαν από ένα γερμανικό υποβρύχιο U-21 και ένα άλλο από τουρκικό τορπιλοβόλο επανδρωμένο από Γερμανούς.

Τότε οι σύμμαχοι έριξαν στις μάχες ακόμα δυο μεραρχίες αλλά οι Τούρκοι είχαν ενισχυθεί με ακόμα πέντε. Τα αποτελέσματα και πάλι τραγικά: Η σφαγή των συμμάχων στην Καλλίπολη δεν είχε τελειωμό. Η Αντάντ ζήτησε και άλλες ενισχύσεις αλλά το πολεμικό συμβούλιο τις

Γερμανικό Πάντσερ, αεροπλάνα, πλοία και κανόνια από τη σφαγή της Καλλίπολης το 1915

αρνήθηκε.

Τέλος, μετά από 13 μήνες μακελειού, αποφασίστηκε η "αθόρυβη εκκένωση" της Καλλιπόλης. Τη νύχτα, 8 προς 9 Ιανουαρίου 1916, ο τελευταίος στρατιώτης αποχωρούσε, ενώ στο πεδίο των μαχών είχαν μείνει 130.000 νεκροί, με 60.000 άνδρες να έχουν βρεθεί εκτός μάχης από τις αρρώστιες που τους θέριζαν.

Οι Λήμνος, εκτός από τόπος υποδοχής των στρατιωτών της ANZAK, χρησιμοποιήθηκε και για την περιθαλή των τραυματιών, σε νοσοκομείο εκστρατείας που είχε στηθεί στο χωριό Σαρπί. Υπολογίζεται ότι περίπου 4.000 Αυστραλοί και Νεοζηλανδοί στρατιώτες νοσηλεύθηκαν στη Λήμνο με τη συνδρομή 96 Αυστραλιανών νοσοκόμων. Πολλοί από τους αυτούς πέθαναν και θάφτηκαν σε δύο συμμαχικά νεκροταφεία της Λήμνου, στο Πορτιανού και στο Μούδρο.

Μετά την αποτυχία της απόβασης, οι εναπομείναντες στρατιώτες του ANZAK μετακινήθηκαν στην Αίγυπτο. Οι τελευταίοι Αυστραλοί αποχώρησαν από τη Λήμνο στις αρχές του 1917.

Αλλά και η Αίγυπτος, και η Μάλτα, υποδέχτηκαν και περιέθαψαν

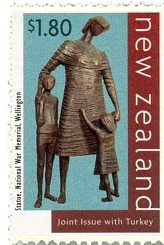
Το μνημείο των πεσόντων του ANZAK στη Λήμνο.

τραυματίες και ασθενείς του ANZAK. Η Μάλτα μάλιστα αρέσκειται να αυτοαποκαλείται "Νοσοκόμοτης Μεσογείου" του Α' Π. Πολέμου.

Στη μνήμη των μαχητών, των τραυματιών και των νεκρών Αυστραλών και Νεοζηλανδών μελών του ANZAK, οι δύο χώρες καθιέρωσαν την 25η Απριλίου, ημέρα έναρξης της απόβασης το 1915, ως Ημέρα Μνήμης του ANZAK, γνωστή ως "Anzac Day". Την ημέρα αυτή γίνονται κάθε χρόνο πολλές εκδηλώσεις σε όλες τις πόλεις των δύο χωρών, και θεωρείται εθνική επέτειος, δεδομένου ότι ως το 1915 οι χώρες αυτές δεν είχαν λάβει ποτέ μέρος σε πολεμική σύγκρουση.

Στην είσοδο του λιμανιού του Μούδρου έχει στηθεί ένα Αυστραλιανό Μνημείο, ως ελάχιστος φόρος τιμής στους "Ηρωες της Λήμνου" και στους ισχυρούς πολιτισμικούς και ιστορικούς δεσμούς μεταξύ της Αυστραλίας και της Ελλάδας. Επίσης, οι δυο δρόμοι που οδηγούν προς τα συμμαχικά νεκροταφεία Μούδρου και Πορτιανού έχουν ονομαστεί "Οδός ANZAK".

Παντελής Λεούσης

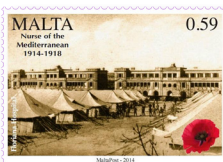
Κοινή έκδοση Τουρκίας - Ν. Ζηλανδίας προς τιμή των πεσόντων στην Καλλιπόλη (αγάλματα που βρίσκονται στο Τσανακάλε και στο Γουέλιγκτον, αντίστοιχα).

Τευχίδιο του Γκουέρνσι με ήρωες της Καλλιπόλης και του Α' Π. Πολέμου.

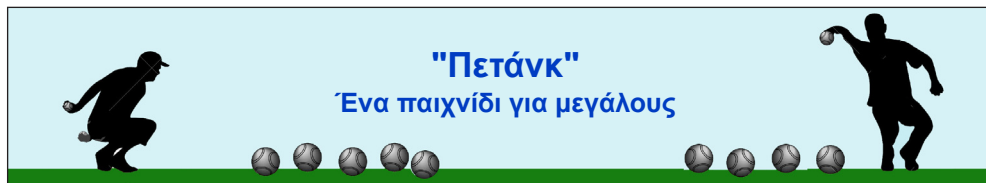
Οι απώλειες της Καλλιπόλης:

	νεκροί	τραυματίες
Βρετανία	21.255	52.230
Γαλλία	10.000	17.000
Αυστραλία	8.709	19.441
Νέα Ζηλανδία	2.721	4.752
Ινδία	1.358	3.421
Τουρκία	86.692	164.617

"Μάλτα, νοσοκόμος της Μεσογείου, 1915-1918". Χώροι όπου η Μάλτα περιέλαβε χιλιάδες αρρώστους και τραυματίες του πολέμου της Καλλιπόλης. Δεξιά, έκδοση για την 20η επέτειο του ίδιου πολέμου.

Τα μέσα διασκέδασης και ψυχαγωγίας του αρχαίου ανθρώπου ήταν περιορισμένα. Έπρεπε να βρει τρόπους διασκέδασης με ότι του προσέφερε το φυσικό του περιβάλλον. Γι' αυτό και οι πέτρες ήταν από τα πρώτα αντικείμενα που χρησιμοποίησε γι' αυτό το σκοπό. Έπαιζε τις "ομάδες", όπως λέγαμε στα παιδικά μας χρόνια.

Εξέλιξη αυτού του πανάρχαιου παιχνιδιού, τα πρώτα ίχνη του οποίου συναντάμε σε ταφικές νωπογραφίες της αρχαίας Αιγύπτου, είναι το "πετάνκ" (petanque) ή παιχνίδι με (μεταλλικές) μπάλες (jeu de boules) των Γάλλων. Πρόκειται για ένα τόσο διαδεδομένο παιχνίδι σε αυτή τη χώρα, ιδιαίτερα στη νότια Γαλλία, ώστε αν βρεθεί κανείς σε μία γειτονιά επαρχιακής πόλης ή χωριού, είναι αδύνατο να μη συναντήσει συντροφίες –κυρίως ηλικιωμένων- να το παίζουν.

Το ίδιο ή παρόμοιο παιχνίδι είναι βέβαιο ότι υπήρχε τόσο στην αρχαία Ελλάδα όσο και στη Ρώμη, όπου αρχικά παιζόταν με κυκλικές πέτρες και αργότερα με μεταλλικές σφαίρες.

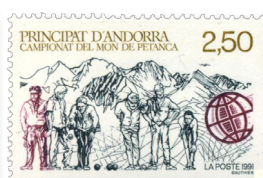
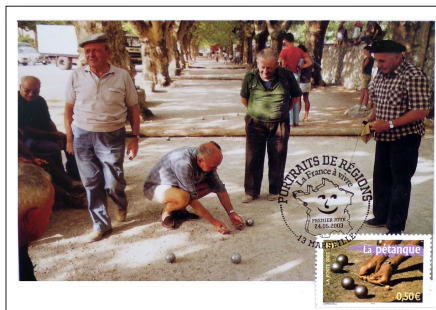
Ο Μεσαίωνας είναι γεμάτος με αποδείξεις της δημοτικότητας αυτού του παιχνιδιού. Ο Έρασμος και ο Φρανσουά Ραμπλεέ το περιγράφουν στα γραπτά τους. Καθώς μάλιστα

βασίζεται αποκλειστικά στην επιδεξιότητα του παίκτη, τα μεσαιωνικά χρόνια που κυριαρχούσε ο ανταγωνισμός, με τους αγώνες τοξοβολίας και τους συνεχείς πολέμους, το παιχνίδι αυτό ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο και ευχάριστο.

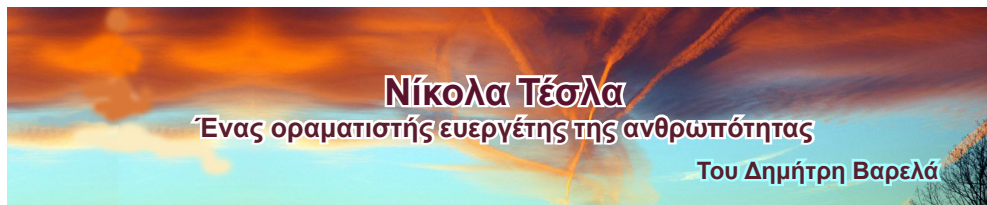
Ενδιαφέρον έχει το γεγονός ότι ήδη από τον 19ο αιώνα, και παρά τις τεχνολογικές εξελίξεις, το "πετάνκ" των Γάλλων όχι μόνο δεν εξοβελίζεται, αλλά συνεχίζει να αναπτύσσεται, με τη δημιουργία νέων "σφαιροδρομίων", νέων συλλόγων και νέων παραλλαγών του παιχνιδιού, όπως αυτή της Λυών. Σχετική αναφορά σε μία άλλη παραλλαγή περιλαμβάνεται επίσης σε δημοφιλές έργο του Μαρσέλ Πανιόλ.

Σήμερα, οι καταγεγραμμένοι παίκτες, μέλη σωματείων, υπερβαίνουν στη Γαλλία το μισό εκατομμύριο. Ωστόσο, το πετάνκ δεν περιορίζεται στα μητροπολιτικά πλαίσια. Έχει εξαπλωθεί και σε υπερπόντιες χώρες, ιδίως μέσω των γαλλικών υπερπόντιων κτήσεων. Απόδειξη ότι ακόμα και σήμερα εξακολουθεί να είναι ένα από τα αγαπημένα παιχνίδια της νεολαίας της Λουάνγκ Πραμπάνγκ του Λάος.

Λ. Τ.

Γίνονται ακόμα και Παγκόσμια Πρωταθλήματα "πετάνκ", καθώς το άθλημα είναι διαδεδομένο σε πολλές χώρες, όπως στην Αυστραλία και σε όλες τις γαλλικές υπερπόντιες κτήσεις.

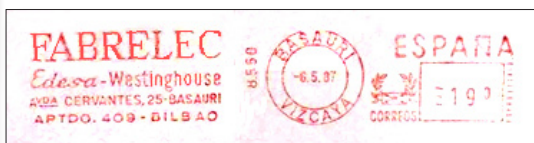

Ο Νίκολα Τέσλα γεννήθηκε τα μεσάνυχτα της 10ης Ιουλίου του 1856, στη μεθόριο που χώριζε δύο αυτοκρατορίες, την Αυστροουγγρική και την Οθωμανική, στο χωριό Σμίλιαν της Λίκα, περιοχή που ανήκει σήμερα στην Κροατία. Ο πατέρας του, Μιλουτίν Τέσλα, ήταν Σέρβος, ορθόδοξος ιερέας του χωριού, και η μητέρα ήταν αγρότισσα. Ο Νίκολα ήταν ένα λεπτό και φιλάσθενο αγόρι, πράγμα που ανησύχησε πολύ τους γονείς του. Βαπτίστηκε μάλιστα μόλις γεννήθηκε, επειδή ο πατέρας του φοβόταν μήπως πεθάνει πρόωρα.

Η μεγαλύτερη αγάπη του νεαρού Νίκολα ήταν η Φύση και τα ζώα.

Το 1884 μετανάστευσε στις ΗΠΑ όπου, ύστερα από έρευνες, ανακάλυψε τη χρήση του εναλλασσόμενου ηλεκτρικού ρεύματος που έμελλε να αλλάξει όλη την ιστορία της χρήσης του ηλεκτρικού ρεύματος και την βιομηχανική εκμετάλλευσή του.

Ο "πόλεμος των ρευμάτων" κράτησε περίπου δέκα χρόνια. Βασικοί αντίπαλοι ο μεγάλος Τόμας Έντισον (εικ.2), ο αποκαλούμενος και ο "Ναπολέων των εφευρέσεων", με πάνω από

Ο Τζορτζ Γουέστινχάουζ και δύο εφαρμογές εφευρέσεων του Τέσλα: Λάμπα πυρακτώσεως (σε βινέτα) και εργοστάσιο παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (μηχανόσημο).

φου, της λάμπας πυράκτωσης και της χρήσης του συνεχούς ρεύματος για την λειτουργία μηχανών, και από την άλλη μεριά ο ψηφολίγνος Νίκολα Τέσλα, βοηθός του Έντισον και εφευρέτης του εναλλασσόμενου ρεύματος, το οποίο είχε λιγότερες ενεργειακές απώλειες από το συνεχές. Η ευρεσιτεχνία του Τέσλα προσέλυσε το ενδιαφέρον του εύπορου επιχειρηματία Τζορτζ Γουέστινχάουζ που είχε ασχοληθεί με την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων, ο οποίος αγόρασε τα δικαιώματα έναντι ενός εκατομμυρίου δολαρίων.

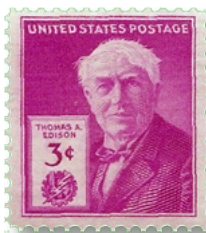
Η μάχη για την επικράτηση του συνεχούς ή του εναλλασσόμενου ρεύματος πέρασε πολλές φάσεις και κατέληξε με την επικράτηση του Τέσλα. Η ζυγαριά έκλινε υπέρ του Τέσλα όταν φωταγώγησε την έκθεση του Σικάγου το 1893 και το υπερθέαμα παρακολούθησαν πάνω από το 1/3 του πληθυσμού των ΗΠΑ. Μάλιστα, ο αντίπαλός του Έντισον παραδέχθηκε, πολλά χρόνια αργότερα, ότι ο "πόλεμος των ρευμάτων" ήταν από τα μεγαλύτερα λάθη της ζωής του.

Με τ ά

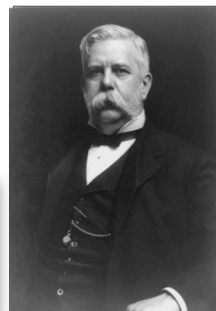
την επικράτηση του Τέσλα, οι εφαρμογές της νέας τεχνολογίας ήταν πολλές και

Ο Τέσλα σε φεγιέ. Γύρω του μερικές από τις 700 εφευρέσεις και ευρεσιτεχνίες του.

Τόμας Έντισον

Φιεγί με απεικόνιση των γήινων κυμάτων.

οι εφευρεστικές του κατατίθεντο η μία μετά την άλλη. Στις 20 Φεβρουαρίου 1894 κατατέθηκε και η εφευρεστική για την ανάπτυξη των νέων ηλεκτρικών συστημάτων στους σιδηροδρόμους (Tesla Patent 514.972).

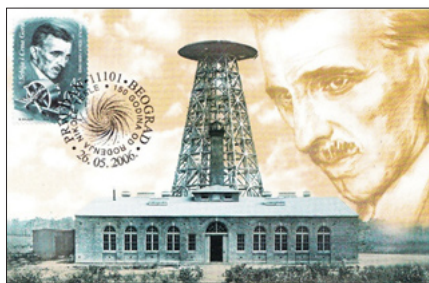
Το 1898 ο Τέσλα ανακοίνωσε την εφεύρεση του τηλεκατευθυνόμενου σκάφους, ενώ το 1899 παρουσίασε στο Κολοράντο Σπρινγκς την σημαντικότερη -όπως ο ίδιος θεωρούσε- ανακάλυψή του: Τα γήινα στάσιμα κύματα.

Η διαφορά του Τέσλα από τον βασικό του αντίπαλο Έντβιν ήταν ότι ο τελευταίος ενδιαφερόταν αποκλειστικά για την πρακτική εφαρμογή και εμπορική εκμετάλλευση των εφευρέσεων του. Αντίθετα ο Τέσλα, ήταν ουσιαστικά θεωρητικός επιστήμονας. Αδιαφορούσε για την πρακτική εφαρμογή και, κυρίως, για το εμπορικό όφελος από την εκμετάλλευση των ανακαλύψεών του. Για το λόγο αυτό είχε πολλές φορές αδικηθεί από τις εμπορικές συμφωνίες που είχε κάνει.

Ο Τέσλα δεν ήταν απλά ένας εφευρέτης, με τουλάχιστον 700 εφευρεστικές. Το να αποκαλεί κανείς τον Τέσλα απλά "εφευρέτη" είναι σαν να λέει ότι ο Σοπέν ήταν απλώς "πιανίστας". Ήταν πάνω απ' όλα ένας πρωτοπόρος εξερευνητής νέων αρχών της Φυσικής, ένας ανθρωπιστής επιστήμονας που οραματιζόταν ένα καλύτερο μέλλον για την ανθρωπότητα. Ένας άνθρωπος των θαυμάτων. Ο Τέσλα είναι ο "πατέρας" της Ελεύ-

θερης Ενέργειας. Οραματιζόταν έναν κόσμο όπου ο καθένας θα είχε ελεύθερη πρόσβαση στην αστείρευτη θάλασσα της ενέργειας που τον περιβάλλει. Σε μια διάλεξη που έδωσε στις 20 Μαΐου του 1891 στο Κολούμπια Κόλετζ της Νέας Υόρκης, ο Τέσλα υποστήριξε ότι σύντομα θα αντλούμε, χωρίς μεγάλο κόπο, πολλές μορφές ενέργειας από την απέραντη και ανεξάντλητη φυσική ενέργεια, κι έτσι η ανθρωπότητα θα προόδευε με γιγαντιαία βήματα.

Στις 3 Ιουλίου του 1899, κατά τη διάρκεια πειραμάτων στο Κολοράντο Σπρινγκς, ο Σερβοαμερικάνος εφευρέτης ισχυρίστηκε ότι ανακάλυψε μια "ανεξάντλητη πηγή ενέργειας". Προέβλεψε μάλιστα ότι στο μέλλον ο κόσμος θα κατάφερνε να συνδεθεί μ' αυτή την πηγή αστείρευτης ενέργειας, κι αυτό θα άλλαζε τη μορφή του ανθρώπινου πολιτισμού και θα οδηγούσε στην κατάκτηση του διαστήματος.

Ο σταθμός του Τέσλα στο Λονγκ Άιλαντ.

Για ένα σχεδόν χρόνο (1899-1900) στο Κολοράντο Σπρινγκς και σε υψόμετρο 2.300 μέτρων, πραγματοποίησε μια σειρά από σημαντικά πειράματα πάνω στην ασύρματη μεταφορά ενέργειας. Εκεί κατόρθωσε ν' ανάψει λαμπτήρες ακουμπώντας τους απλά στο έδαφος και να θέσει σε λειτουργία συσκευές σε απόσταση δε-

κάδων χιλιομέτρων! Στο Κολοράντο Σπρινγκς ανακάλυψε κάτι που ήδη διαισθανόταν: Πως η γη ήταν μια τεράστια "ενεργειακή πισίνα", ένας καλός ενεργειακός αγωγός, πράγμα που σημαίνει ότι θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί το παγκόσμιο σύστημα ασύρματης μετάδοσης ενέργειας, που οραματιζόταν. Η ίδια η γη θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τη μεταφορά

Τρεις από τις πολλές εφευρέσεις του Τέσλα: Μοτέρ επγωγής, μετασχηματιστής υψηλού βολτάζ και τηλεκατευθυνόμενο σκάφος.

τεράστιων ποσοτήτων ενέργειας, έτσι ώστε ο καθένας να ήταν σε θέση ν' αντλήσει ενέργεια χώνοντας απλά μια μεταλλική ράβδο στο έδαφος! Αν και ορισμένοι πίστευαν πως αυτά που έλεγε ο Τέσλα θα έπρεπε να μπουν στο "κουτί με τις παλαβομάρες" της ανθρωπότητας, εντούτοις η σύγχρονη επιστήμη και οι τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις δείχνουν να τον δικαιώνουν.

Ο Τέσλα πίστευε πως ήταν δυνατή η μετάδοση της ηλεκτρικής ενέργειας με ασύρματο τρόπο, κι έφτιαξε ολόκληρα σχέδια για ένα παγκόσμιο ενεργειακό σύστημα. Το όραμα του ήταν ένα παγκόσμιο σύστημα που ταυτόχρονα θα μετέδιδε ραδιοσήματα και θα μετέφερε με ασύρματο τρόπο ηλεκτρική ενέργεια! Το σχέδιο του ήταν τόσο προχωρημένο και ριζοσπαστικό για την εποχή του, που μόλις δημοσιοποιήθηκε οι πόρτες στη Wall Street έκλεισαν γι' αυτόν, διότι θεωρούσαν βέβαιη την αποτυχία.

Ο Τέσλα προτάθηκε για το βραβείο Νόμπελ το 1912 και το 1937. Ο τύπος έγραψε ότι το

Πολλές οι φιλοτελικές εκδόσεις παγκοσμίως προς τιμή του Τέσλα, με την Γιουγκοσλαβία να τιμά με μεγαλύτερη συχνότητα το μεγάλο Κροάτη επιστήμονα.

Έκδοση για τα 100 χρόνια της "Τουρμπίνας του Τέσλα"

Μηχανόσημο Τσεχοσλοβάκικης εταιρείας παραγωγής λαμπτήρων, τρανζίστορς και ηλεκτρονικού υλικού.

Άλλη μία έκδοση με τον Πύργο του Τέσλα της Νέας Υόρκης (δεξιά) που δημιουργήθηκε για την ασύρματη μετάδοση τηλεφωνικών μηνυμάτων.

1912 αρνήθηκε να δεχθεί το βραβείο Νόμπελ Φυσικής, το οποίο έπρεπε να μοιραστεί με τον Έντισον, παρά τα οικονομικά του προβλήματα του. Τελικά βραβεύτηκε με το χρυσό μετάλλιο του Έντισον για το πολυφασικό σύστημα, όπου και πάλι δεν παραβρέθηκε να παραλάβει το βραβείο.

Το 1936, όταν συμπλήρωσε τα 80 χρόνια του, το Γιουγκοσλαβικό κράτος του απένειμε τιμητική ετήσια σύνταξη 7.200 δολάρια.

Την επόμενη χρονιά χτυπήθηκε σε τροχάιο από ένα ταξί και η ζωή του περιορίστηκε. Πέθανε σε ηλικία 87 ετών φτωχός και ξεχασμένος σε ένα δωμάτιο ξενοδοχείου στις 7 Ιανουαρίου 1943, αφήνοντας παρακαταθήκη στην ανθρωπότητα το τεράστιο έργο του.

Ο Τέσλα στο εργαστήριό του, σε εικονογράφηση ΦΠΗΚ Αλγερίας (Ημέρα Ραδιοεπικοινωνιών).

Τα φύλλα του είναι απίστευτα μεγάλα. Φθάνουν τα 3 μ σε διάμετρο, έχουν σχήμα ταψιού και επιπλέουν στην επιφάνεια του νερού, ενώ ο βυθισμένος μίσχος τους έχει 7-8 μ μήκος! Τα λουλούδια του γίνονται από σκαθάκια, γίνονται μέχρι 40 εκ. σε διάμετρο και το χρώμα τους την πρώτη νύχτα που ανοίγουν είναι λευκό, ενώ την δεύτερη γίνεται ροζ. Οι διαστάσεις αυτές τα καθιστούν τα μεγαλύτερα νούφαρα στον κόσμο.

Αρχικά το φυτό λεγόταν *Victoria regia* από το όνομα της Βασίλισσας Βικτωρίας. Αργότερα πήρε το όνομα *Victoria amazonica*. Είναι εγγενές φυτό των ρηχών νερών της λεκάνης του Αμαζονίου και των παραποτάμων του.

Αυτό το παράξενο φυτό αποτέλεσε κάποτε το θέμα της αντιπαλότητας μεταξύ βικτοριανών κηπουρών της Αγγλίας, οι οποίοι, για να εντυπωσιάσουν τους ανταγωνιστές και τα γαλαζοαίματα αφεντικά τους, ξεκίνησαν μία επίμονη προσπάθεια να γίνουν οι πρώτοι που θα καλλιεργήσουν και πετύχουν την άνθιση αυτών των τεράστιων νούφαρων στην Αγγλία. Στο

τέλος, οι δύο πρώτοι που το πέτυχαν ήταν στα 1849, καλλιεργώντας το φυτό σε ζεστό βαλτώδη βιότοπο που θερμαινόταν με λέβητες που έκαιγαν άνθρακα.

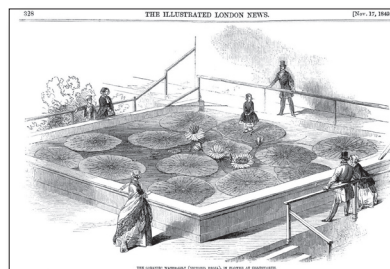
Η εμφάνιση του είδους στην Γηραιά Αλβιόνα έκανε τεράστια εντύπωση και αποτέλεσε αντικείμενο για να του αφιερωθούν πλήθος μονογραφίες. Ο Δούκας του Ντέβονσαίρ, για λογαριασμό του οποίου καλλιεργήθηκε το πρώτο φυτό στην Αγγλία, το παρουσίασε ανθισμένο στην βασίλισσα Βικτωρία, δίνοντάς του ταυτόχρονα το όνομα αυτό προς τιμήν της. Την ίδια εποχή η *Victoria amazonica*, με τις χαρακτηριστικές ραβδώσεις στην κάτω επιφάνεια και τις νευρώσεις στα φύλλα, έδωσε έμπνευση στον αρχιτέκτονα Sir Joseph Paxton για να σχεδιάσει το περίφημο εμβασού 92,000 m² Crystal Palace, για την μεγάλη εμπορική έκθεση του 1851.

Η στυλιζαρισμένη εικόνα του φυτού αποτελεί ένα από τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στον θυρεό της Γουιάνας.

Π. Α.

Τα φύλλα της φθάνουν τα 3 μ διάμετρο και τα άνθη τα 40 εκ.

Αριστερά, το λουλούδι της *Victoria amazonica*, το μεγαλύτερο στον κόσμο. Μέσον, η Βασίλισσα Βικτωρία με φόντο το Κρίσταλ Πάλας. Δεξιά, καλλιέργεια του φυτού στην Αγγλία (χαλκογραφία από έντυπο της βικτωριανής εποχής).

Η Βαβυλώνα είναι η πιο γνωστή πόλη της αρχαίας Μεσοποταμίας, τα ερείπια της οποίας βρίσκονται στο σημερινό Ιράκ, 94 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά της Βαγδάτης. Το όνομα "Βαβυλώνα", όπως είναι γνωστό σήμερα, δόθηκε από τους Έλληνες και προέρχεται από την Ακκαδική γλώσσα της εποχής που σήμαινε "Πύλη του Θεού" ή "Πύλη των θεών".

Η πόλη οφείλει τη μεγάλη φήμη της (ή την κακή) από τις συχνές και δυσμενείς αναφορές στη Βίβλο. Στο βιβλίο της Γένεσης, κεφάλαιο 11, η Βαβυλώνα εμφανίζεται στην ιστορία του Πύργου της Βαβέλ, με τους Εβραίους να ισχυρίζονται ότι η πόλη ήταν γνωστή για τη σύγχυση που ακολούθησε αφότου ο Θεός ανάγκασε τους ανθρώπους να αρχίσουν να μιλούν διαφορετικές γλώσσες, με αποτέλεσμα να μη μπορέσει ο μεγάλος πύργος να ολοκληρωθεί και να φτάσει μέχρι τον ουρανό ("μπαβέλ" στα εβραϊκά σημαίνει "σύγχυση").

Η Βαβυλώνα εμφανίζεται έντονα επίσης τόσο σε βιβλικά βιβλία, όσο και στο βιβλίο της Αποκάλυψης.

Αυτές οι αναφορές πυροδότησαν το ενδιαφέρον του Γερμανού αρχαιολόγου Ρόμπερτ Κόλντεβαί για την αρχαία Μεσοποταμία, ο οποίος πρώτος ανέσκαψε τα

ερείπια της Βαβυλώνας το 1899.

Πέρα από την αμαρτωλή φήμη που της προσέδωσε η Βίβλος, η πόλη είναι γνωστή για τα εντυπωσιακά τείχη και τα κτίρια της, για τη φήμη της ως μεγάλου κέντρου γνώσης και πολιτισμού, για τη διαμόρφωση ενός κώδικα δικαίου που είναι προγενέστερες του μωσαϊκού νόμου, καθώς και για τους Κρεμαστούς κήπους της Βαβυλώνας, οι οποίοι ήταν χτιστές πεζούλες με φυτά και ζώα, που ποτίζονταν μηχανικά απευθείας από το νερό του ποταμού, και που αναφέρονται από τον Ηρόδοτο ως ένα από τα επτά θαύματα του κόσμου.

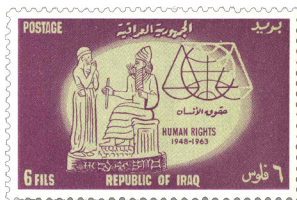
Η Βαβυλώνα λέγεται ότι ιδρύθηκε λίγο πριν από τη βασιλεία του Σαργκόν (2334-2279 π.Χ.). Ήταν τότε μια πόλη ή λιμάνι στον ποταμό Ευφράτη, στη συμβολή του με τον ποταμό Τίγρη. Όμως ο ρόλος που η πόλη διαδραμάτισε στον αρχαίο κόσμο δεν μπόρεσε να αποκαλυφτεί από τους σύγχρονους μελετητές, επειδή η στάθμη του νερού

στην περιοχή αυξήθηκε στη διάρκεια των αιώνων και τα ερείπια της παλιάς Βαβυλώνας έχουν καταβυθιστεί και εξαφανιστεί σε μεγάλο βαθμό.

Η γνωστή ιστορία της Βαβυλώνας αρχίζει ουσιαστικά με τον πιο διάσημο βασιλιά της, τον

"Η πύλη της Ισθάρ"
Μουσείο Περγάμου,
Βερολίνο.

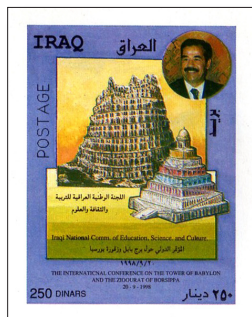

Ο βασιλιάς Χαμουραμπί
μπρος στον θεό Σαμάς.

Ζώα από τον διάκοσμο της Πύλης της βαβυλωνιακής πόλης Ισθάρ.

Εκδόσεις προς τιμή του Διεθνούς Συνεδρίου για τον Πύργο της Βαβέλ (1998).

Οι αστερισμοί του Ζωδιακού Κύκλου των Βαβυλωνίων.

Χαμουραμπί (1792-1750 π.Χ.). Ανέβηκε στο θρόνο μετά την παραίτηση του πατέρα του, βασιλιά Σιν-Μουμπαλίτ, και αρκετά γρήγορα μεταμόρφωσε την πόλη σε μία από τις πιο ισχυρές όλης της Μεσοποταμίας. Οι περιφημοί κωδικοποιημένοι νόμοι του αποτελούν ένα μόνο παράδειγμα των πολιτικών που εφαρμόσε για να διατηρήσει την ειρήνη και να επιφέρει την ευημερία στο λαό του. Ο Χαμουραμπί διεύρυνε και αύξησε το ύψος των τειχών της πόλης, πραγματοποίησε μεγάλα δημόσια έργα όπως πολυτελείς ναούς και αρδευτικά κανάλια, και έκανε τη διπλωματία αναπόσπαστο τμήμα της διοίκησής του. Τόσο με τη διπλωματία όσο και με τον πόλεμο, πέτυχε το 1755 π.Χ. να ενώσει όλη τη Μεσοποταμία υπό το σκήπτρο του, καθιστώντας τη Βαβυλώνα τη μεγαλύτερη πόλη στον κόσμο και το βασίλειό του να επεκταθεί πέραν την πό-

λης, ως Βαβυλωνία.

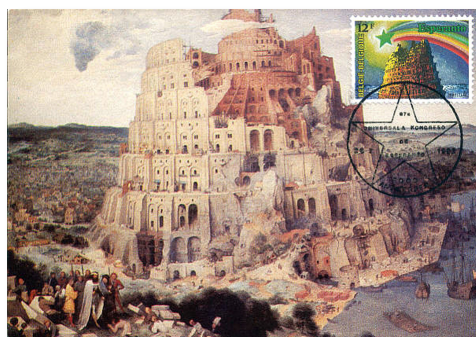
Μετά το θάνατο του Χαμουραμπί, η αυτοκρατορία του συρρικνώθηκε σε μέγεθος και επιρροή και κατέρρευσε, με αποτέλεσμα η Βαβυλώνα να κατακτηθεί εύκολα από τους Χετταίους το 1595 π.Χ. Τους Χετταίους ακολούθησαν οι Κασσίτες, οι οποίοι μετονόμασαν την πόλη σε Καραντουινιάς, και, αργότερα, οι Ασσύριοι. Στα χρόνια της βασιλείας του σκληρού Ασσύριου βασιλιά Σενναχειρείμ (705-681 π.Χ.), οι Βαβυλώνιοι επαναστάτησαν, με αποτέλεσμα, για την τιμωρία τους, η πόλη να ισοπεδωθεί και να μετατραπεί σε διάσπαρτα ερείπια.

Λίγο μετά, ο Σενναχειρείμ δολοφονήθηκε από τα παιδιά του.

Ακολούθησαν άλλοι Ασσύριοι βασιλιάδες που αποκατέστησαν την πόλη, νέα επανάσταση, μέχρι που η Αυτοκρατορία των

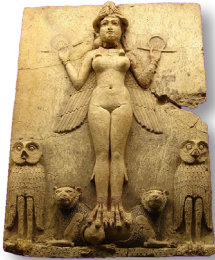
Κεφαλή Βαβυλώνιου βασιλιά και στήλη με ασσυριακή σφηνοειδή γραφή.

“Πύργος της Βαβέλ” (πίνακας του Pieter Brueghel). Έκδοση προπαγάνδας για τη διάδοση του Εσπεράντο.

Η υψηλή τέχνη των ευρημάτων φανερώνει τον πλούτο και το επίπεδο πολιτισμού της Βαβυλώνας.

“Βασίλισσα της Νύχτας”: Βαβυλωνιακή θεότητα του έρωτα και της γονιμότητας.

Αλογο από την Πύλη της Ιστάρ και λιοντάρι από το παλάτι του Ναβουχοδονόσορα Β'.

“Στις όχθες των ποταμών της Βαβυλώνας”; Πίνακας του E. M. Lilien.

Ασσυρίων παρήκμασε και η Βαβυλώνα κατακτήθηκε από τους Χαλδαίους, με βασιλιά τον Ναμποπολάσαρ. Αυτός, μέσα από την προσεκτικές συμμαχίες, δημιούργησε τη νέα Βαβυλωνιακή αυτοκρατορία.

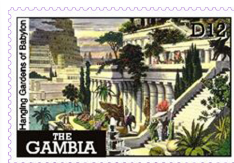
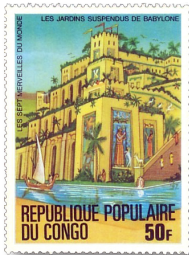
Ο γιος του, Ναβουχοδονόσορ Β' (604-561 BCE), ανακαίνισε την πόλη και κατασκεύασε εντυπωσιακά έργα και κτήρια σε όλη τη Μεσοποταμία, μεταξύ των οποίων και τους Κρεμαστούς Κήπους της

Βαβυλώνας, επαναφέροντας την πόλη στο απόγειο του μεγαλείου της και κάνοντας τον Ηρόδοτο να γράφει:

“Εκεκόσμητο δε ως ουδέν άλλο πόλισμα των ημείς ίδμεν”

Οι κρεμαστοί κήποι περιγράφονται με μεγαλύτερη λεπτομέρεια και από τον Διόδωρο τον Σικελιώτη (90-30 π.χ.), στο βιβλίο του Bibliotheca Historica.

Παντελής Λεούσης.

Οι “Κρεμαστοί Κήποι της Βαβυλώνας”, σύμφωνα με τη φαντασία διαφόρων καλλιτεχνών.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ Ι. ΛΕΟΥΣΗΣ
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ

ΠΑΝΔΕΚΤΗΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ

Ένα πολυσέλιδο έργο, εξολοκλήρου έγχρωμο και πλούσια εικονογραφημένο, με όλα όσα πρέπει να ξέρει ένας θεματικός

"Επί του πιεστηρίου"

Παντελής Ι. Λεούσης

ΠΑΝΔΕΚΤΗΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ

Ένα πολυσέλιδο έργο, εξολοκλήρου έγχρωμο και πλούσια εικονογραφημένο, με όλα όσα πρέπει να ξέρει ένας θεματικός

Φιλοτελιστές που άφησαν ιστορία

Καρδινάλιος Σπέλμαν

Γιος μπακάλη, γεννήθηκε στο Γούιτμαν της Μασαχουσέτης. Άρχισε την επαφή του με την εκκλησία συμμετέχοντας από παιδί στην τοπική εκκλησιαστική χορωδία και έφτασε μέχρι τα υψηλότερα αξιώματα της ιεραρχίας της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας των ΗΠΑ. Χειροτονήθηκε ιερέας το 1916, και το 1926 πήρε τον τίτλο του Monseigneur από τον Πάπα Πίο ΙΑ'. Μεταξύ των άλλων τίτλων που ακολούθησαν ήταν αυτοί του Επίκουρου Επισκόπου που του απένειμε ο καρδινάλιος Eugenio Pacelli (ο κατοπινός πάπας Πίος ΙΒ'), του Αρχιεπισκόπου Νέας Υόρκης (1939), του Αρχιεπισκόπου του Αμερικανικού Στρατού και του Καρδινάλιου-Ιερέα των Αγίων Πέτρου και Παύλου (1946).

Ιερωμένος με μεγάλη δράση, ιερατική, κοινωνική και ανθρωπιστική, φανατικός αντικομμουνιστής, παρών σε όλες τις μεγάλες στιγμές του καθολικισμού, ήταν ο άνθρωπος με την μακρύτερη παραμονή στον αρχιεπισκοπικό θρόνο της Νέας Υόρκης (1939-1967).

Ασφαλώς και δεν θα μας απασχολούσε ο βίος και η πολιτεία του –άγνωστου κατά τα άλλα σε εμάς- Καρδινάλιου Francis Joseph Spellman αν δεν είχε τόσο μεγάλη προσφορά στο φιλοτελισμό. Όντας ο ίδιος διακεκριμένος φιλοτελιστής, άφησε την τεράστια συλλογή του στο “Μουσείο Γραμματοσήμων & Ταχυδρομικής Ιστορίας Σπέλμαν” (Spellman Museum of Stamps & Postal History)

που βρίσκεται στο Κολέγιο Regis της πόλης Weston της Μασαχουσέτης.

Το μουσείο ιδρύθηκε το 1960, με τη συμβολή πολλών φιλοτελικών παραγόντων και ταχυδρομικών αξιωματούχων. Σήμερα περιέχει πάνω από δύο εκατομμύρια φιλοτελικά αντικείμενα κάθε λογής, όπως γραμματόσημα, ντοκουμέντα ταχυδρομικής ιστορίας κτλ.

Κύριος πυρήνας των εκθεμάτων του Μουσείου είναι οι συλλογές του Καρδινάλιου Φράνσις Σπέλμαν, από το όνομα του οποίου πήρε και το Μουσείο το όνομά του. Υπάρχουν ακόμα συλλογές από το Εθνικό Φιλοτελικό Μουσείο της Φιλαδέλφειας, καθώς και συλλογές ή τμήματα συλλογών από άλλους δωρητές (ή και δανειστές), όπως του Προέδρου Αϊζενχάουερ, του διάσημου βιολονίστα Γιάσα Χάιφets, του Στρατηγού Μάθιου Ράντγουιι (Matthew Ridgway) κ.ά.

Το μουσείο διαθέτει επίσης μεγάλη φιλοτελική βιβλιοθήκη, τράπεζα πληροφοριών, οργανώνει προγράμματα μορφωτικά και φιλοτελικά για παιδιά κτλ.

Ο Καρδινάλιος Σπέλμαν πέθανε στη Νέα Υόρκη, σε ηλικία 78 ετών και αναπαύεται στην κρύπτη κάτω από το βωμό του Καθεδρικού Ναού του Αγίου Πατρικίου.

Μοναδικό μελανό σημείο της ζωής του καρδινάλιου, για το οποίο βρήκε πολλούς επικριτές, οι ομοφυλοφιλικές τάσεις του.

Λ. Τ.

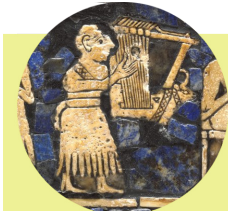
“Μουσείο Σπέλμαν”

Ο Καρδινάλιος Σπέλμαν με τον Πάπα Ιωάννη 23^ο

Μία από τις αίθουσες του Μουσείου Σπέλμαν.

Η ΑΡΧΑΙΑ ΛΥΡΑ

Η λύρα είναι ένα πανάρχαιο μουσικό όργανο, σουμερικής προέλευσης (3η χιλιετία π.Χ.), που συνδέθηκε άμεσα με την αρχαία Ελλάδα και έμελλε, μέσα από τη διασπορά του και την εξέλιξη, να παίζεται με διάφορες μορφές σε ολόκληρο τον κόσμο, ακόμα και στις μέρες μας.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της αρχαίας λύρας είναι ένα ηχείο, από το οποίο ξεκινούν δύο βραχίονες που ενώνονται με έναν ξύλινο ζυγό. Οι χορδές εκτείνονται από έναν "καβαλάρη", προσαρμοσμένο πάνω στο ηχείο, μέχρι τον ξύλινο ζυγό. Παιζόταν με τα δάχτυλα (ψαούταν) ή με πλήκτρο (νησοόταν). Ο αριθμός των χορδών ποίκιλλε.

Οι κιβωτιόσχημες λύρες, διαφόρων μεγεθών, ήταν διαδεδομένες στην αρχαία Μέση Ανατολή. Οι γιγάντιες λύρες, συχνά 1 μ. ύψους, που τοποθετούνταν στο έδαφος και παίζονταν από καθισμένους μουσικούς, εμφανίζονται στις σουμερικές ανασκαφές (3η χιλιετία π.Χ.). Χαρακτηριστικά διακοσμημένες, με έναν χαραγμένο ταύρο στη μια πλευρά, οι λύρες των Σουμερίων παίζονταν σε όρθια θέση, με τα δάχτυλα και των δύο χεριών, και αργότερα κάθετα ή

διαγώνια, με πλήκτρο. Ήταν ασύμμετρες, έχοντας τον ένα βραχίονα μακρύτερο.

Οι Βαβυλώνιοι είχαν επίσης μικρές οριζόντιες λύρες.

Η εβραϊκή ή χετιπική λύρα, το κινόρ (kinor), είναι το πρώτο έγχορδο όργανο που αναφέρεται στη Βίβλο (Γεν. IV. 21). Ήταν το μουσικό όργανο του βασιλιά Δαβίδ. Έμοιαζε με την κιθάρα των Ελλήνων -προφανώς πρόκειται για το ίδιο όργανο- και θεωρείτο σαν το όργανο της χαράς και της ευτυχίας. Μερικοί συγγραφείς κατά τα μεσαιωνικά χρόνια το ονόμαζαν λαθεμένα άρπα. Είχε 3-12 χορδές από έντερο, παίζονταν με πλήκτρο όταν συνόδευε τραγούδι ή χορό, αλλά σαν σόλο όργανο παίζόταν μόνο με τα δάχτυλα.

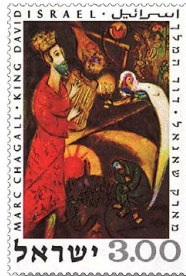
Σήμερα στο Ισραήλ κινόρ αποκαλούν το βιολί.

Οι αιγυπτιακές λύρες εμφανίστηκαν το 2000 π.Χ. Ήταν ασύμμετρες, παίζονταν με πλήκτρο και το όργανο κρατιόταν οριζόντια. Από το 1000 π.Χ. εμφανίστηκε μία μικρότερη συμμετρική λύρα που παίζόταν κατακόρυφα.

Η αιολική άρπα (από το θεό των ανέμων Αίολο) ήταν έγχορδο που παίζόταν με το

Η περίφημη σουμερική λύρα που βρέθηκε στις ανασκαφές της αρχαίας Ουρ (Ιράκ).

Ο Βασιλιάς Δαβίδ με λύρα σε πίνακα του Σαγκάλ.

Αιθιοπική μικρογραφία και ισραηλινό μωσαϊκό με τον Βασιλιά Δαβίδ να παίζει τη λύρα. Οι συχνές αναφορές της λύρας στην Παλαιά Διαθήκη φανερώνει το σημαντικό ρόλο που έπαιξε στη ζωή των Εβραίων.

φύσημα του ανέμου. Είναι κατασκευασμένο από ένα ξύλινο ηχείο διαστάσεων 100 X 13 X 8 εκ., εφοδιασμένο με 10 ή 12 χαλαρά τεντωμένες χορδές από έντερο ίδιου μήκους αλλά διαφορετικού πάχους και, επομένως, ελαστικότητας. Οι χορδές είναι όλες χορδισμένες στον ίδιο τόνο. Με τον αέρα πάλλονται και παράγουν διάφορες αρμονικές, διαφορετικές από τις βασικές νότες της κάθε χορδής. Η βασική αρχή της λειτουργίας της αιολικής άρπας ήταν γνωστή από παλιά. Σύμφωνα με την παράδοση, ο βασιλιάς Δαβίδ κρέμασε τη νύχτα το κινόρ πάνω από το κρεβάτι του για να παγιδεύσει τον αέρα.

Εκτός από τα όργανα των Σουμερίων, οι λύρες των Ελλήνων και των χωρών της Μέσης Ανατολής κουρδίζονταν από εξογκώσεις λουριών ή υφασμάτων, μέσα στις οποίες ήταν δεμένες οι άκρες των χορδών, σε τρόπο που να μπορούν να μετατοπίζονται ή να σφίγγονται ώστε να επιτυγχάνεται το τέντωμα της χορδής. Οι λύρες των Σουμερίων κουρδίζονταν με ξύλινες σφήνες που παρεμβάλλονταν μέσα στις περυστρεφόμενες εξογκώσεις.

Η λύρα των αρχαίων Ελλήνων, σαν συνεισφορά του Απόλλωνα, του Θεού της προφητείας και της μουσικής, συμβόλιζε τη φρόνηση και τη μετριότητα. Οι ελληνικές λύρες ήταν δύο κύριων τύπων: η λύρα και η κιθάρα.

Η λύρα ήταν το λαϊκότερο και δημοφιλέ-

Η λύρα στην Αίγυπτο και το Ισραήλ υπήρχε από το 2000 π.Χ.

Μορφές λύρας από Περσία και Ιορδανία.

στερο, το πιο αντιπροσωπευτικό και γνωστό όργανο της ελληνικής αρχαιότητας. Σαν το κατεξοχήν όργανο του Απόλλωνα, ήταν απόλυτα συνδεδεμένο με τη λατρεία του και γι' αυτό περιβαλλόταν με ιδιαίτερο σεβασμό. Ο λεπτός, καθαρός, ευγενής και διακριτικός ήχος της λύρας, σε συνδυασμό με την απλότητα της κατασκευής και εκτέλεσής της, ήταν οι λόγοι για τους οποίους είχε επιλεγεί σαν το κυρίως μουσικό όργανο για τη μουσική εκπαίδευση των νέων.

Σύμφωνα με τη μυθολογία μας, η επινόηση της λύρας οφείλεται στον Ερμή, ο οποίος τη χάρισε στον Απόλλωνα για να τον εξευμενίσει επειδή του είχε κλέψει τα βόδια.

Πέρα όμως απ' το μύθο, είναι εξακριβωμένα ότι η λύρα ήταν γνωστή στην Ελλάδα από την απώτερη αρχαιότητα. Στα αρχαία ελληνικά συγγράμματα αναφέρονται πολλοί μουσικοί και αοιδοί, μυθικοί ή πραγματικοί, όπως ο μαθητής του Ερμή Ορφείας -του δημοφιλέστατου μύθου, με την αιώνια Ευρυδίκη του-, ο Θάμυρις, ο Δημόδοκος, ο Λίνος, ο Αμφίωνας ο Θηβαίος, ο Τέρπανδρος απ' τη Λέσβο με την περίφημη επτάχορδη λύρα του, και άλλοι πολλοί, που επι-

βεβαιώνουν την άποψη για την ύπαρξη της λύρας στον ελλαδικό χώρο απ' τα πολύ παλιά χρόνια.

Αρχικά, το ηχείο της λύρας κατασκευαζόταν αποκλειστικά από καύκαλο χελώνας, γι'

Η αρχαϊκή λύρα στα χέρια του Απόλλωνα και (δεξιά) στα χέρια του δασκάλου του νεαρού Ηρακλή.

αυτό και στην ποιητική γλώσσα την ονόμαζαν χέλυ (χελώνα). Για καλύτερο ήχο, το κάτω μέρος του καύκαλου καλυπτόταν από δέρμα βοδιού. Αργότερα το ηχείο γινόταν και από ξύλο. Τα δύο στελέχη-βραχίονες της λύρας ήταν από κέρατα κατσικιού που στο επάνω μέρος τους συνδεόντουσαν με ένα κάθετο ξύλο από πυξάρι. Οι χορδές ήταν από τρεις έως επτά, ανάλογα με την ιστορική περίοδο και την εξέλιξη του οργάνου, και κατασκευάζονταν από έντερο ή τένοντες ζώων ή, πολύ παλαιότερα, και από φυτικές ίνες. Παιζόντουσαν με πλήκτρο ή με μόνο τα δάχτυλα. Μία όγδοη χορδή αποδίδεται στον Πυθαγόρα. Αργότερα, από τον 5ο αιώνα π.Χ. και μετά, αναφέρονται λύρες με εννέα, δέκα ή και έως δώδεκα χορδές. Στην αγγειογραφία όμως, οι συνηθέστερη απεικόνιση της λύρας είναι με επτά χορδές, προφανώς λόγω της ιερότητας του οργάνου και της προσήλωσης των αγγειογράφων στην παράδοση.

Η πανάρχαιη κίθαρις που αναφέρουν Πίνδαρος, Ησίοδος και Αριστοφάνης, είναι όργανο πανομοιότυπο της λύρας, πολλοί μάλιστα ιστορικοί την ταυτίζουν με τη ίδια τη λύρα (Αριστόξενος: *κίθαρις γαρ εστίν η λύρα*).

Ο δεύτερος τύπος λύρας ονομάζονταν κιθάρα. Ήταν προφανώς μία εξέλιξη της λύρας σε πιο τελειοποιημένη και επεξεργασμένη μορφή. Διάφερε από αυτή ως προς το ηχείο, το μέγεθος και την ηχηρότητα. Ήταν πιο μεγάλη,

Η παρουσία της λύρας στον ελλαδικό χώρο τεκμηριώνεται από τα Μινωικά χρόνια. Δεξιά η πρωτόγονη μορφή της λύρας του Ερμή (χέλυς).

Εφευρέτης της λύρας ήταν ο Ερμής.

βαριά και συμπαγής, με συμπαγείς βραχίονες, με περισσότερο επιμελημένη και επεξεργασμένη κατασκευή, ενώ ο τόνος της ήταν πιο πλατύς και ηχηρός. Παιζόταν με πλήκτρο, κυρίως από επαγγελματίες, σε αντίθεση με τη λύρα που απευθυνόταν στους μαθητές και στους ερασιτέχνες. Την άποψη αυτή υποστηρίζει θαυμάσια ο Αριστοτέλης στα Πολιτικά του: "ούτε γαρ αυλούς εις παιδείαν ακτέον, ούτ' άλλο τον τεχνικών όργανον, οίον κιθάρα" (ούτε οι αυλοί, ούτε άλλο επαγγελματικό όργανο όπως η κιθάρα δεν πρέπει να χρησιμοποιηθεί στην παιδεία).

Η χρήση της ήταν παρόμοια με αυτή της λύρας, πλην των περιπτώσεων που ήδη αναφέραμε, με την προσθήκη των εθνικών αγώνων (Ολύμπια, Πύθια, Νέμεα, Ίσθμια) όπου η συμμετοχή της κιθάρας αποτελούσε γεγονός μεγάλης σημασίας και τιμής.

Η εξέλιξη της κιθάρας είναι ανάλογη προς αυτή της λύρας και όσον αφορά τον αριθμό των χορδών της. Μετά τον Λέσβιο Τέρπανδρο που εφεύρε την επτάχορδη κιθάρα και που προς τιμήν του ονομάστηκε τέρπανδρος, προστέθηκαν κατά καιρούς μέχρι και δώδεκα χορδές.

Πολλοί αρχαίοι συγγραφείς (Πλούταρχος, Στράβων, Ησύχιος κτλ), όταν αναφέρονται στην κιθάρα, μιλούν για την Ασιατική (Ασίας). Αυτό διότι τη χρησιμοποίησαν πλήθος Λεσβίων κιθαρωδών που λόγω της γειννίας με την ασιατική ακτή χαρακτηρίζονταν σαν Ασι-

(1, 2) Ο Απόλλων "επί το έργον" και σε νόμισμα με λύρα, (3) η Μούσα της μουσικής Ευτέρπη (δεξιά) και (4) νόμισμα Αμφικτυονίων.

άτες, αλλά και διότι, για τον ίδιο λόγο, ήταν προφανώς οι πρώτοι που την είχαν αποκτήσει.

Στην Ελλάδα, κιθάρα και λύρα μοιράστηκαν την ίδια τεχνική, χόρδισμα και σύνδεση, καθώς και τον αριθμό χορδών, οι οποίες ποικίλλουν από 3 ή 4 στα χρόνια του Ομήρου, με πολλές, έως 12 μέχρι τον 5^ο αιώνα π.Χ. Ο κλασικός αριθμός ήταν 7.

Η συνήθης χρησιμοποίησή τους ήταν για να συνοδεύουν το τραγούδι. Παίζονταν με ένα πλήκτρο που κρατιόταν στο δεξί χέρι, με τα δάχτυλα του αριστερού χεριού να σταματούν

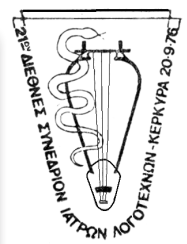
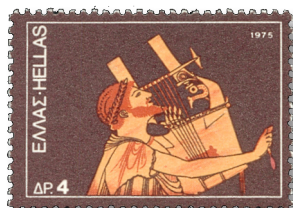
"Ορφείας με κιθάρα" (ψηφιδωτό της Πάφου) και σε τοιχογραφία από την Σαραγκόσα της Ισπανίας.

τους ανεπιθύμητες νότες και να κρούουν ή να σταματούν περιστασιακά μία χορδή. Όταν το όργανο έπαιξε σόλο (δεν συνόδευε φωνή ή άλλο όργανο), τότε και τα δύο χέρια έπαιζαν τις χορδές.

Στην οικογένεια της λύρας ανήκαν και άλλα παρεμφερή μουσικά όργανα, όπως η μάγαδης, που είχε 20 χορδές κουρδισμένες κατά ζεύγη σε ταυτοφωνία, το επιγώνιο, με 40 χορδές και 20 φθόγγους, η σαμβύκη, η πυκτίς, πολύχορδο όργανο παρεμφερές με την άρπα κ.ά.

Παντελής Λεούσης

Κιθαριστής, και διάφοροι τύποι λύρας σε αναμνηστικές σφραγίδες.

Το φυτό "Πόδι του ελέφαντα"

Το επίσημο όνομά του είναι *Dioscorea elephantipes*. Κοινά ονομάζεται "Πόδι του ελέφαντα" ή "Ψωμί των Χότεντοτ". Είναι φυτό που κατάγεται από την Νοτιοδυτική Αφρική και πήρε το όνομά του από το όνομα του αρχαίου Έλληνα γιατρού Διοσκουρίδη, ενώ το "elephantipes" του δόθηκε διότι το εξωτερικό περίβλημα του μεγάλου, κονδυλώδους στελέχους του μοιάζει με πόδι ελέφαντα. Ο κόνδυλος αυτός αναπτύσσεται πολύ αργά, είναι μισοθαμμένος στο έδαφος και συχνά φθάνει σε μεγάλες διαστάσεις που μπορούν να ξεπεράσουν τα τρία μέτρα στην περιφέρεια και το ένα μέτρο το ύψος!

Εξωτερικά καλύπτεται με παχιές, σκληρές, φελλώδεις πλάκες και είναι πλούσιο σε άμυλο, εξ ου το όνομα "ψωμί των Hottentot (όνομα που έδωσαν οι Ολλανδοί στη φυλή των Χοιχόι)". Για να γίνει βρώσιμος ο κόνδυλος απαιτείται σημαντική επεξεργασία, ώστε να αφαιρεθούν οι τοξικές ενώσεις που περιέχει.

Είναι εξαιρετικά ανθεκτικό φυτό στις χαμηλές θερμοκρασίες (μέχρι και -4° C) και φύτεται σε πετρώδη και βραχώδη εδάφη.

Άλλα μέλη του γένους *Dioscorea* χρησιμοποιούνται για την εξαγωγή στεροειδών σαπωνίνων που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή κορτιζόνης και αντισυλληπτικών.

Λ. Τ.

Ταχυδρομικές καινοτομίες: Νέου τύπου γραμματόσημα!

Είναι απίστευτο το τι σκαρφίζονται τα ταχυδρομεία σε ολόκληρο τον κόσμο προκειμένου να προσελκύσουν το ενδιαφέρον των συλλεκτών και να αυξήσουν τις πωλήσεις τους. Απίστευτη και η ποιικιλία των υλικών, οι νεωτερισμοί και οι καινοτομίες, οι τεχνικές και τα άλλα "τερίπια". Πέρα από τα "προσωπικά", τα "αυτοκόλλητα" και τα "ιδιωτικά" που μπήκαν πια στη ζωή μας και ήδη τα συνηθίσαμε, υπάρχει και μία σειρά ολόκληρη από άλλες "πρωτοτυπίες" που ασφαλώς πολλοί δεν γνωρίζουν. Ίδου λοιπόν σήμερα τα "γραμματόσημα κεντήματα" ή "δαντέλες".

Τα γραμματόσημα αυτά συνίστανται σε ένα κομμάτι δαντέλας ή κεντήματος που περιλαμβάνει στην ύφανση ονομαστική αξία και το όνομα της χώρας.

Η Ελβετία ήταν από τις πρώτες χώρες που παρουσίασαν αυτό τον τύπο γραμματοσήμου. Το 2000, γιορτάζοντας τα παγκοσμίως φήμης κεντήματα που παραδοσιακά παράγονται στο καντόνι του St Gallen, εξέδωσε το εικονιζόμενο γραμματόσημο με πραγματικό κέντημα. Για την κατασκευή του χρησιμοποιήθηκε πολυεστερικό νήμα δύο αποχρώσεων του μπλε, όπως προέβλεπε το σχέδιο του καλλιτέχνη, και υφάνθηκε επάνω σε ύφασμα σατέν υψηλής ποιότητας, κομμένο σε λουρίδες μήκους 9,4 εκατ. Το αποτέλεσμα ήταν να παραχθεί ένα πραγματικά τρισδιάστατο γραμματόσημο.

Το εργοστάσιο που παρήγαγε τα γραμματόσημα ήταν το Bischoff Textil AG, και η υφαντική μηχανή που χρησιμοποιήθηκε είναι μάρκας SAURER Pentamat.

Μόλις ολοκληρώθηκε η ύφανση, ελέγχθηκαν οι σειρές γραμματοσήμων, προστέθηκε η αυτοκόλλητη υποστήριξη με μια σειρά από διαδικασίες, χρησιμοποιώντας μια τεχνική που αναπτύχθηκε ειδικά για αυτό το γραμματόσημο. Τέλος, τα γραμματόσημα διαχωρίστηκαν ηλεκτρονικά και διατέθηκαν στην κατανάλωση αντί 5.- SF έκαστο και μόνο σε τετράδες. Προφανώς, για να μην πάει "τσάμπα ο κόπος"!

Όπως συμβαίνει σε κάθε κέντημα που επαναλαμβάνεται, μηχανικά ή χειροτεχνικά, παρατηρούνται μικροδιαφορές μεταξύ δύο όμοιων κεντημάτων. Το ίδιο συμβαίνει και σε αυτά τα γραμματόσημα, με αποτέλεσμα κάθε ένα από αυτά να είναι στην πραγματικότητα μοναδικό. Γι' αυτό και όποιες μικροδιαφορές στην εμφάνιση μεταξύ τους δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν ως σφάλματα ή διαφορετικές ποικιλίες.

Ακολούθησαν "κεντητές" εκδόσεις των Γρενάδα, Γκάμπια, Σιέρα Λεόνε, Σεντ Βίνσεντ & Γρεναδίνες, οι οποίες διάλεξαν για εικόνα των κεντημάτων τους το ταπεινό αρκουδάκι (2003).

Το 2004 ήρθε η σειρά της Ιταλίας. Το "κέντημά" της γνώρισε σημαντική εμπορική επιτυχία. Όπως παρουσιάζεται δίπλα, μας δίνει τη δυνατότητα να διακρίνουμε το υπόβαθρο επάνω στο οποίο είναι κολλημένο προτού χρησιμοποιηθεί (ακριβώς όπως τα γνωστά αυτοκόλλητα γραμματόσημα).

Η Αυστρία εγκαινίασε τα γραμματόσημα από ύφανση το 2005, απεικονίζοντας το Εντελβάις, το πασίγνωστο αλπικό λουλουδί, προς τιμή της αυστριακής βιομηχανίας κεντημάτων που χρονολογείται από τον 18ο αιώνα. Η δεύτερη πρωτοτυπία του είναι ότι το γραμματόσημο αυτό μπορούσε να φοριέται και στο πέτο!

Ωστόσο, η επιτυχία της πρώτης έκδοσης ενθάρρυνε την υπηρεσία να εκδώσει και δεύτερο, το 2007, με την εικόνα ενός ακόμα λουλουδιού.

Η Μικρονησία άρχισε σχετικά να μπει στο "παιχνίδι". Μόλις το 2011 κυκλοφόρησε το δικό της –πανέμορφο στ' αλήθεια- κεντημένο γραμματόσημο.

Το 2013 η Γκάμπια επανήλθε, με αφορμή την αδαμάντινη επτέιο της στέφης της Βασίλισσας Ελισάβετ.

Ένα χρόνο μετά, το 2014, η Γρενάδα (Καραϊβική) και η Σιέρα Λεόνε (δυτική Αφρική), τίμησαν το νέο κινεζικό σεληνιακό Έτος του Αλόγου με δύο νέα γραμματόσημα σε κέντημα.

Τρεις ταξιδεμένοι φάκελοι Ελβετίας, Αυστρίας και Ιταλίας με γραμματόσημα κεντήματα.

Τα γραμματόσημα αυτά είναι άριστα αξιοποιήσιμα θεματικά, αφού εκδόθηκαν από επίσημα ταχυδρομεία και έχουν δικαίωμα κανονικής γραμματοσήμανσης. Αν μάλιστα η συλλογή μας αναφέρεται σε λαϊκή τέχνη, οικοτεχνία, χειροτεχνία και άλλα συναφή θέματα, τότε αποκτούν και ιδιαίτερη σημασία.

"Πάτο"

Το άγνωστο εθνικό παιχνίδι της Αργεντινής

Γνωρίζετε αλήθεια ποιο είναι το εθνικό αθλητικό παιχνίδι της Αργεντινής; Πολλοί θα σπεύσουν να απαντήσουν "το ποδόσφαιρο", άθλημα στο οποίο η χώρα έχει αναδείξει σπουδαίους παίκτες και έχει σημειώσει σημαντικές εθνικές επιτυχίες. Και όμως, εθνικό άθλημα της Αργεντινής είναι από το 1953 το "πάτο" ή "παιχνίδι του πάτο" (juego del pato) που παίζεται από ιππείς και συνδυάζει στοιχεία του πόλο και του μπάσκετ.

"Πάτο" είναι η ισπανική λέξη για την "πάπια". Το άθλημα πήρε αυτό το όνομα διότι τα πρώτα χρόνια που άρχισε να ασκείται, χρησιμοποιούσαν μια ζωντανή πάπια αντί για μπάλα, την οποία έπρεπε ιππεύοντας να βάλουν μέσα σε ένα καλάθι.

Οι πρώτες γραπτές αναφορές γι' αυτό το παιχνίδι ανάγονται στα 1610, ενώ ο αγωνιστικός χώρος εκτεινόταν συχνά σε απόσταση μεταξύ αρκετών γειτονικών αγροκτημάτων. Νικήτρια ομάδα ανακηρύσσόταν αυτή που θα κατάφερνε πρώτη να φτάσει με την πάπια στην αγροικία του δικού της ράντσου.

Το πάτο απαγορεύτηκε αρκετές φορές κατά τη διάρκεια της ιστορίας λόγω του βίαιου χαρακτήρα του, όχι μόνο απέναντι στην πάπια. Πολλοί γκάουτσο ποδοπατήθηκαν και πολλοί περισσότεροι έχασαν τη ζωή τους σε αμοιβαία μαχαιρώματα που προκαλούσε η ζέση του παιχνιδιού.

Υπάρχει μάλιστα κείμενο του 1796 που αναφέρει ότι ένας καθολικός ιερέας επέμεινε να επιτραπεί η χριστιανική ταφή παικτών του πάτο που πέθαιναν με αυτό τον τρόπο. Τέλος του πρωτόγονου παραδοσιακού αυτού αθλήματος έδωσαν κυβερνητικά διατάγματα που το απαγόρευσαν καθ' όλη τη διάρκεια του 19ου αιώνα.

Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1930 ένας ιδιοκτήτης ράντσου, ο Alberto del Castillo Posse, πέτυχε να επαναφέρει στην επικαιρότητα το παιχνίδι, αλλάζοντας τους κανόνες του και

προσαρμόζοντάς τους προς αυτούς του σύγχρονου πόλο. Η προσπάθεια αυτή είχε επιτυχία και το παιχνίδι νομιμοποιήθηκε, μέχρι σημείου που ο Πρόεδρος Χουάν Περόν το χαρακτήρισε το 1953 ως εθνικό παιχνίδι της Αργεντινής.

Στο σύγχρονο πάτο, δύο τετραμελείς ομάδες ιππέων συναγωνίζονται επάνω στα άλογά τους για την κατοχή μιας σφαίρας που έχει γύρω της έξι μεγάλες λαβές για να μπορεί ο αναβάτης να την πιάνει εύκολα σκύβοντας επάνω από το άλογο. Η μπάλα είναι διάμετρου 40 εκ., το βάρος της είναι 1050 έως 1250 γρ., είναι κατασκευασμένη από δέρμα, έχει φουσκωμένα αεροθάλαμο από καουτσούκ και οι έξι λαβές είναι δερμάτινες.

Κερδίζει όποιος ρίχνει την μπάλα μέσα σε ένα κάθετα τοποθετημένο "καλάθι", σε αντίθεση με το οριζόντιο που χρησιμοποιείται στο μπάσκετ. Οι "μπασκέτες" έχουν διάμετρο 1 μ. και βρίσκονται σε ύψος 2,40 μ από το έδαφος, ενώ ένα κλειστό δίχτυ μήκους 1,40 μ. συγκρατεί την μπάλα όταν επιτυγχάνεται "καλάθι".

Νικήτρια ομάδα είναι αυτή που θα πετύχει περισσότερα καλάθια στον προκαθορισμένο χρόνο που είναι έξι "περίοδοι" των 8 λεπτών.

Οι διαστάσεις του γηπέδου είναι 180-220 X 80-90 μ.

Ο παίκτης που έχει την πρωτοβουλία του πάτο (π.χ. κρατά την μπάλα από μια λαβή) πρέπει να ιππεύει με το δεξιό του χέρι πάντα

Το σήμα της Αργεντινής Ομοσπονδίας Πάτο

απλωμένο, με τρόπο ώστε οι αντίπαλοι παίκτες να έχουν πιθανότητες να του αρπάξουν την μπάλα. Αν δεν διατηρεί το χέρι τεντωμένο με το πάτο ενώ ιππεύει, τότε διαπράττει σφάλμα που ονομάζεται *pegada* (άρνηση).

Κατά τη διάρκεια του αγώνα οι παίκτες πρέπει να στέκονται όρθιοι, στους αναβολείς, και να αποφεύγουν να κάθονται πάνω στη σέλα, ενώ με το χέρι που δεν συμμετέχει στο κράτημα του πάτο πρέπει να κρατούν τα ηνία.

Το πάτο παίζεται και από ερασιτέχνες, ως επί το πλείστον τα Σαββατοκύριακα σε πανηγύρια που συνήθως περιλαμβάνουν επίσης την "*doma*", είδος νεότερο της Αργεντινής.

Η καθιέρωσή του ως εθνικό παιχνίδι της Αργεντινής αμφισβητήθηκε από την Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία της χώρας, καθώς το ποδόσφαιρο είναι πολύ πιο διαδεδομένο εκεί. Εκτιμάται ότι το 90% των Αργεντινών δεν έχει παρακολουθήσει αγώνα πάτο και οι παίκτες που ασχολούνται με αυτό δεν πρέπει να υπερβαίνουν μερικές χιλιάδες. Γι' αυτό και το 2010 εισήχθη ένα νομοσχέδιο στη Βουλή της Αργεντινής για να αναβαθμίσει το ποδόσφαιρο ως πρώτο εθνικό άθλημα και να χαρακτηρίσει το πάτο ως παραδοσιακό άθλημα. Οι υπερασπιστές της επίσημης υπόστασης του πάτο εξακολουθούν να αντιτίθενται και επισημαίνουν ότι αυτό και μόνο είναι παραδοσιακό παιχνίδι της Αργεντινής. Το ποδόσφαιρο είναι ξενόφερτο, αφού έχει εισαχθεί από την Αγγλία.

Παρόμοια παιχνίδια που παίζονται ιππεύοντας συναντώνται σε Γαλλία, Πορτογαλία και άλλες χώρες.

Α. Τ.

Ο Μουσολίνι έπαιζε βιολί;

Σε μία σχετικά πρόσφατη βιογραφία του Μπενίτο Μουσολίνι υπάρχουν αναφορές για πλευρές του δικτάτορα που δεν είναι ευρύτερα γνωστές. Μία από αυτές ήταν η αγάπη του για τη μουσική και η ενασχόλησή του με το βιολί.

Πράγματι, με μία περιήγηση στο διαδίκτυο βρίσκει πλήθος σχετικών φωτογραφιών που αποδεικνύει του λόγου το αληθές, χωρίς βέβαια να στοιχειοθετεί και τον βαθμό της εκτελεστικής του ικανότητας. Στο εν λόγω βιβλίο αναφέρεται ότι μάλλον δεν τα κατάφερε πολύ καλά. Όμως λάτρευε το βιολί και, κάθε φορά που ένοιωθε πιεσμένος από τα προβλήματά του, το ξεκρέμαγε και άρχιζε ... το βιολί του!

Το ότι ήταν λάτρης της μουσικής είναι απόλυτα εξακριβωμένο. Αγαπούσε ιδιαίτερα τη συμφωνική μουσική και τη μουσική δωματίου, και πολύ λιγότερο την όπερα. Ούτε καν τα λυρικά αριστουργήματα των Βέρντι και Βάγκνερ δεν εξαιρούνταν από αυτή την –μάλλον- αντιπάθειά του. Παρόλα ταύτα, η παρουσία του στις παραστάσεις της Σκάλας του Μιλάνο ήταν συχνή.

Τώρα, πώς μπορεί να συνταιριάξει η σκληρότητα ενός δικτάτορα που κρατούσε τα ηνία ενός πολεμοχαρούς στυγνού φασιστικού καθεστώτος όπως αυτό το οποίο υπέβαλε στην Ιταλία, με την ευγένεια και τρυφερότητα ενός λάτρη της μουσικής και ερασιτέχνη βιολιστή, είναι ερώτημα που μάλλον απευθύνεται σε ...ψυχαναλυτές. Άγνωστοι αι βουλαί του Κυρίου!

Π. Α.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ στις Ελληνικές Φιλοτελικές Εκθέσεις

Επιμέλεια Παντελή Λεούση

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Παγκόσμια Έκθεση Ολυμπιακών και Αθλητικών Γραμματοσήμων, Νομισμάτων και Τεκμηρίων OLYMPHILEX 2004

Η OLYMPHILEX 2004 πραγματοποιήθηκε από 12 έως 22 Αυγούστου στο εκθεσιακό κέντρο ΕΚΕΠ, στη Μεταμόρφωση Αττικής, ακολουθώντας την παράδοση που ήθελε η χώρα που οργανώνει θερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες να αναλαμβάνει παράλληλα την οργάνωση Παγκόσμιας Έκθεσης με αντικείμενο ολυμπιακά και αθλητικά γραμματόσημα, μετάλλια και τεκμήρια.

Ήταν ασφαλώς η μεγαλύτερη φιλοτελική έκθεση που έγινε ποτέ στη Ελλάδα, με συμμετοχή 265 εκθετών από 30 χώρες, τα εκθέματα των οποίων αναρτήθηκαν σε 1100 όψεις πλαισίων. Οι χώρες που συμμετείχαν ήταν οι εξής: Αργεντινή, Αρμενία, Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, ΗΠΑ, Ινδία, Ισπανία, Ιταλία, Κίνα, Κροατία, Κολομβία, Κορέα (Νότια), Κύπρος, Λιθουανία, Ολλανδία, Ουγγαρία, Πακιστάν, Πολωνία, Ρουμανία, Ρωσία, Σερβία & Μαυροβούνιο, Σλοβακία, Σλοβενία, Ταϊλάνδη, Τσεχία, Τουρκία και Ελλάδα.

Χαρακτηριστικό της OLYMPHILEX 2004 είναι ότι οι οργανωτικές διαδικασίες άρχισαν μόλις λίγους μήνες πριν την έναρξή της. Η συνολική διάρκειά τους δεν ξεπέρασε τις 100

εργάσιμες ημέρες, κάτι που εξέπληξε τους πάντες, Έλληνες και ξένους, ιδιαίτερα διότι παρά το σύντομο της προετοιμασίας, η επιτυχία της ήταν τεράστια, ισάξια ή και μεγαλύτερη μεγάλων παγκοσμίων εκθέσεων.

Στα εγκαίνια που έγιναν με μεγάλη επισημότητα παρέστησαν μεταξύ άλλων ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών Μιχάλης Λιάπτης, ο Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών Α. Νεράντζης, ο Πρόεδρος της ΔΟΕ Jacques Rogge, ο Επίτιμος ισόβιος Πρόεδρος της ΔΟΕ Juan Antonio Samaranch, η Δήμαρχος Αθηναίων Ντόρα Μπακοπούλου, ο Πρόεδρος του ΔΣ των ΕΛΤΑ Άγγελος Μπρατάκος και πολλοί παράγοντες των Ελληνικών Ταχυδρομείων και του οργανωμένου φιλοτελισμού.

Στην είσοδο του χώρου της έκθεσης είχε εγκατασταθεί έκτακτο Ταχυδρομικό Γραφείο, το οποίο, εκτός των συνηθών δραστηριοτήτων του (πωλήσεις γραμματοσήμων, σφραγίσεις κτλ.), διέθετε ψηφιακή μηχανή εκτύπωσης γραμματοσήμων, στην οποία εκτυπώνονταν σε φύλλα των 10 οι Έλληνες Ολυμπιονίκες, μόλις γίνονταν γνωστά τα αποτελέσματα.

Η Οργανωτική Επιτροπή αποτελέστηκε από τους Μωυσή Κωνσταντίνη Πρόεδρο, Άγγελο Παπαϊωάννου Α' Αντιπρόεδρο, Γιώργο Δολιανίτη Β' Αντιπρόεδρο και Παρασκευή

Αναμνηστικές σφραγίδες που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της OLYMPHILEX 2004 (12-16/08/2004)

Θεοτοκάτου, Γιάννη Κωστάκο, Αναστασία Πάρχα, Βασίλειο Σεκόπουλο, Κωνσταντίνο Σφήκα, Παρίσατη Τσοκτουρίδου, Νικόλαο Φραγγούλη Μέλη.

Γενικός συντονιστής της έκθεσης ήταν ο Αντώνης Βιρβίλης, Παρατηρητής της FIP ο Fernando Aranaz del Rio (Ισπανία) και της FIPPO ο Maurizio Tecardi (Ιταλία).

Την διεθνή κριτική επιτροπή της έκθεσης αποτέλεσαν οι: Μ. Τσιρώνης Πρόεδρος, Bernard Jimenez (Γαλλία) Γραμματέας, Juan Ramon Moreno (Ισπανία) Βοηθός Γραμματέα, Γ. Δολιανίτης, Ν. Ζαφειρακόπουλος, Μ. Bergman (Ελβετία), Μ. Tecardi (Ιταλία), Nancy Clark (ΗΠΑ), Jiao Xiao Guang (Κίνα) Μέλη και Π. Λεούσης Δόκιμος κριτής.

Γραμματέας της κριτικής επιτροπής ήταν ο Bernard Jimenez, ενώ Επίτιμος Πρόεδρος της είχε οριστεί ο Eliseo Ruben Otero (Αργεντινή).

Εκδόθηκαν πολυτελής δίγλωσσος κατάλογος και παλμαρές (ελληνικά και αγγλικά).

Ακολουθούν οι ελληνικές και κυπριακές συμμετοχές με τα αντίστοιχα αποτελέσματα:

Εμμανουήλ Μαυρίδης, *Ολυμπιακοί Αγώνες 1896*. Μεγάλο χρυσό μετάλλιο, β. 95 + Δώρο

Γιακό Ντογιού, *Σφραγίδες επί των Ολυμπιακών εκδόσεων 1896 και 1906, και σφραγίδες ελέγχου*. Χρυσό, β. 93 + Δώρο

Ματθαίος Μόκορος, *Ολυμπιακοί Αγώνες 1896*. Χρυσό, β. 93 + Δώρο

Ιωακείμ Χαλβατζιδόπουλος, *Το ποδόσφαιρο*. Μεγάλο αργυρό, 78.

Γιώργος Κωνσταντουράκης, *Οι Ολυμπιακοί Αγώνες και η ιστορική τους ανάπτυξη*. Μεγάλο αργυρό, 76

Κλέλια Ηλιάδου (Κύπρος), *Από την Lake Placid του 1932 στους Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες του Lillehammer*. Αργυρό, 70

Ανδρέας Ηλιάδης (Κύπρος), *Από τους θερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας 1896 στο ΤΟΚΙΟ 1964*. Επάργυρο 68

Μιχάλης Γρυπάρης, *Από την αρχή του αθλητισμού στις Ολυμπιάδες*, Επάργυρο, 68

Κούλα Παπαθωμά-Ηλιάδου, *Από τους θερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες "Τόκιο 1964" στην Barcelona '92*. Επάργυρο, 65

Παναγιώτης Γεωργίτσος, *Ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων σε Κάρτες Μάξιμουμ*.

Χάλκινο, 63

Τάξεις Προαγωγής

Κωνσταντίνος Βαρότσης, α). *ΙΕ' Ολυμπιακοί Αγώνες, Barcelona '92*. Αργυρό. 72 β). *Διαδρομές της Ολυμπιακής Φλόγας*. Επάργυρο, 68

Τάξη Φιλολογίας

Γιώργος Σπάρης, *Η αναμνηστική έκδοση των πρώτων Ολυμπιακών Αγώνων του 1896*. Μεγάλο Επίχρυσο, 80

Κωνσταντίνος Κρίνος, *Διαγόρας ο Ρόδιος*. Χάλκινο, 64

Δημήτριος Ντούζος, *Το Ολυμπιακό έτος 1896 σε γραμματόσημα μικρού σχήματος* (Ενός πλαισίου). Αργυρό, 77

Αντώνης Γενναδίου (Κύπρος), *Ολυμπιακά γραμματόσημα φιλοξενουσών χωρών, 1896-1948*. Αργυρό, 71

Δέσποινα Ράνγκου, *Διάφοροι Ολυμπιακοί Αγώνες σε Κάρτες Μάξιμουμ*. Χάλκινο, 65.

Τα τρία μεγάλα βραβεία της OLYMPHILEX 2004 κατέκτησαν οι Γιώργος Σπάρης (1^ο), Εμμανουήλ Μαυρίδης (2^ο) και Γιακό Ντογιού (3^ο).

Τέλος, η OLYMPHILEX 2004 περιλάμβανε και εκθεσιακό τμήμα Ολυμπιακών Τεκμηρίων, στο οποίο έλαβαν μέρος οι Γ. Δολιανίτης, Μ. Τσιρώνης, Χ. Πατέρας, Θρ. Μπισίδης, Ε. Gilleron και Αθ. Κριτσινέλης.

Έκθεση Γραματοσήμων

Καρτ ποστάλ & Φωτογραφιών

από τις αλησμόνητες πατρίδες

Παλαιό Φάληρο, 10-16 Ιανουαρίου 2005

Τις παραπάνω ημερομηνίες διεξήχθη μη συναγωνιστική έκθεση γραμματοσήμων που στεγάστηκε στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Παλαιού Φαλήρου. Συνδιοργανωτές της

έκθεσης το Κέντρο Πολιτισμού και Άθλησης του Δήμου, ο ΕΛΤΑ και ο Σύλλογος Θεματικών Φιλοτελιστών Ελλάδας.

Κυκλοφόρησε οκτασέλιδος κατάλογος της έκθεσης ο οποίος περιλάμβανε περιληπτική ανάλυση των εκθεμάτων, ενώ την ημέρα των εγκαίνιων χρησιμοποιήθηκε

ειδική αναμνηστική σφραγίδα.

Οι ακόλουθοι εκθέτες εξέθεσαν τα αντίστοιχα εκθέματα:

Ελληνικά Ταχυδρομεία, *Αρχαία Τέχνη*
Κων/νος Πισιμίσης, *Το Ποδόσφαιρο*
Σπύρος Παπαδήμας, *Τα Κοχύλια*
Κώστας Χριστοδουλίδης, *Μετεωρολογία*
Νικόλαος Κατσουνωτός, *Τρείς Μονοθεϊστικές θρησκείες*

Ιωακείμ Χαλβατζιδόπουλος, *Το Ποδόσφαιρο*

Σπύρος Παπαδήμας, *Καλαθοσφαίριση*
Θεόδωρος Πετρόχειλος, *Έλληνες Ολυμπιονίκες ΑΘΗΝΑ 2004*

Βασίλειος Ρούκος, *Αυστραλοί Ολυμπιονίκες ΣΙΔΝΕΥ 2000*

Ιωάννης Πετρόπουλος, *Επίσημες κάρτες γραμ/μων της Κύπρου*

Κων/νος Κορρές, *Οι Φάροι*
Κων/νος Σαμανιδής, *Τα Έντομα*
Παυλίνα Ηλιάδου, *Φοίβος και Αθηνά*
Χρήστος Πετρόπουλος, *Ευ Αγωνίζεσθαι*
Παναγιώτης Γεωργίτσος, *Η Ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων*

Γεώργιος Καρατάσσης, *Τύποι Αεροπλάνων και Αεροπορικές Εταιρείες*

Πολιτιστικός & Φιλοτελικός Όμιλος Μοσχάτου, *Θρησκευτικές Απεικονίσεις*

Πηνελόπη Τσουκάτου, *Καρτ-ποστάλ από την Μ. Ασία*

Ηλίας Κουλουριλής, *Χάρτες της Μ. Ασίας*
Αδελφότης Κωνσταντινουπολιτών Μ. Ρεύματος "Ο ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ", *Μια Βόλτα στο Βόσπορο*

Κλεάνθης Λεοντιλής, *Ψηφιδωτά των Βυζαντινών Εκκλησιών*

Βασιλική Πισιμίσση – Παντελάρου, *Τα Μαρτυρικά της Βάπτισης.*

Φιλοτελική Έκθεση ΜΟΣΧΑΤΟ 2005

28 Νοεμ. – 7 Δεκ. 2005

Ο Πολιτιστικός Φιλοτελικός Όμιλος Μοσχάτου σε συνεργασία με τον Δήμο της ίδια πόλης οργάνωσε τις παραπάνω ημερομηνίες μη συναγωνιστική έκθεση που περιλάμβανε συλλογές γραμματοσήμων, "χρυσά γραμματόσημα", πίνακες από κομματάκια γραμματοσήμων και φιλοτελικά ενθυμήματα.

Την Οργανωτική Επιτροπή αποτέλεσαν

οι Άρης Κρεμμύδας (Δήμαρχος), Ιωάννης Ζαβόλιας, Αλέκος Ιατρίδης, Νίκος Κατσουνωτός, Κων/νος Κορρές, Βασίλης Πετρόχειλος, Γιάννης Στεφάνου και Πέτρος Χρήστου.

Η έκθεση στεγάστηκε στο οίκημα του IST University of Hertfordshire της οδού Πειραιώς 72 (Δήμος Μοσχάτου).

Εκθέτες και εκθέματα:

Στρατάκης Α. *Χρυσά γραμματόσημα (Αυτοκίνητα - Αεροπλάνα)*

Τσιρώνης Μ., *Κάρτες Ολυμπιακών Αγώνων 1906*

Σφήκας Κ., *Φιλοτελικά Ενθυμήματα*

Σταύρου Χ., *Άγρια Ζώα του Δάσους*

Ολύμπιος Ε., *Κινηματογράφος*

Κορρές Κ., *Θρησκευτικά*

Καγκελάρης Π., *Πρόσκοποι*

Αποστολόπουλος Β., *Ολυμπιακοί Αγώνες*

Κοζμά Κ., *Πεταλούδες (Παιδικό)*

Κοζμά Α., *Τριαντάφυλλα (Παιδικό)*

Παπαδήμας Σ., *Κοχύλια*

Ιατρίδης Α., *Σφάλματα*

Φιωτάκη Ε., *Πανίδα - Χλωρίδα (Παιδικό)*

Χρήστου Π., *Ωκεανία*

Χριστοδουλίδης Κ., *Μετεωρολογία*

Μητρέλος Χ., *Ταχυδρομική Ιστορία Μυτιλήνης*

Σαμανιδής Κ., *Έντομα και ο άγνωστος κόσμος τους*

Γκούβερης Ν., *Επανάσταση 1922*

Κατσουνωτός Ν., *Αρχαία Αίγυπτος*

Μαλλούχος Ν., *Χιουμοριστικά*

Πίνακες με κομματάκια γραμματοσήμων εξέθεσαν οι Άννα Φωτοπούλου (δημιουργίες του ηθοποιού Μίμη Φωτόπουλου), Στάθης

Λεοντιάδης, Νίκος Κατσουνωτός, Κ. Σκορδαράς, Κυριακή Αποστολίδου (έργα του Β. Αποστολίδου), Μίνα Μπαιζάνου (έργα του Άρη Μπαιζάνου), Μανώλης Καλόπλαστου και Κ. Κορρές (έργα διαφόρων δημιουργών).

Την ημέρα των εγκαίνιων χρησιμοποιήθηκε στον τόπο της έκθεσης ειδική αναμνηστική σφραγίδα και τιμήθηκε από το ΠΟΦΟΜ ο γνωστός φιλοτελιστής Γιώργος Καρατάσσης.

4η Πανευβοϊκή Έκθεση Γραμματοσήμων και Καρτ ποστάλ Χαλκίδα, 22-27 Μαρτίου 2005

Η παραπάνω έκθεση οργανώθηκε από τον Πανελλήνιο Σύλλογο Θεματικού Φιλοτελισμού & Νεότητας, το Σύλλογο Ελλήνων Συλλεκτών και την Φιλοτελική Ένωση Χαλκίδας, και στεγάστηκε στο στο ισόγειο του μεγαλόπρεπου Δημαρχιακού Μεγάρου Χαλκίδας που βρίσκεται στον παραλιακό δρόμο της πόλης, επάνω στον πορθμό του Ευρίπου.

Τα 38 εκθέματα των παρακάτω 29 εκθετών κάλυψαν συνολικά 60 πλάσια:

Ορέστης Παπαστρατής, *Λουτρά Αιδηψού*

Αλέκος Αίσωπος, *Χαλκίδα, μέσα από το φακό των Πάλλη και Κοτζιά*

Σπύρος Μεγαρίτης, *Καρτποστάλ Χαλκίδος*

Γεώργιος Μορφόπουλος, *Δημοσιευμένα στο Πανευβοϊκό Βήμα καρτποστάλ Χαλκίδος*
Θεόδωρος Μυλωνάς, *Καρτποστάλ του Στεφάνου Στουρνάρα*

Θρασύβουλος Παπαστρατής, *Σάμος*
Θρασύβουλος Παπαστρατής, *Αλεξανδρούπολη*

Σύλλογος Σκυριανών, *Καρτποστάλ της Σκύρου*

Θρασύβουλος Παπαστρατής, *Η Εβραϊκή Θεσσαλονίκη*

Θρασύβουλος Παπαστρατής, *Χαλκηδών Κων/πόλεως*

Θεόδωρος Μυλωνάς, *Σουλτάνοι και αξιωματούχοι της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας*

Νίκος Χαλκιαδάκης, *Παλιά επαγγέλματα σε καρτποστάλ*

Έλλη Μορφοπούλου, *Διάσημοι Ευρωπαίοι μουσικοσυνθέτες*

Ευάγγελος Ολύμπιος, *Κινηματογράφος Παντελής Λεούσης, Ιστορία της μουσικής*

Κωνσταντίνος Κορρές, *Πλοία και λιμάνια Δημήτρης Ντούζος, Εθνόσημα*

Σπύρος Παπαδήμας, *Θαλάσσια όστρακα Βασίλης Αποστολόπουλος, Καλύμματα*

κεφαλής
Κώστας Βαρόσης, *25οι Ολυμπιακοί Αγώνες, Βαρκελώνη 92*

Παναγιώτης Καγκελάρης, *Παγκόσμιο προσκοπικό κίνημα*

Ιωακείμ Χαλβατζιδόπουλος, *Σηκώστε το τιμημένο*

Κώστας Σαμανίδης, *Τα έντομα και ο άγνωστος κόσμος τους*

Σοφία Σταματίου, *Τα χέρια Φιλοτελικός Όμιλος, Μοσχάτου Αγρια ζώα του δάσους*

Θανάσης Απέργης, *Το ποδήλατο*

Κωνσταντίνος Πισιμίσης, *Παγκόσμιο κύπελλο ποδοσφαίρου*

Ιωακείμ Χαλβατζιδόπουλος, *Το ποδόσφαιρο*

Κώστας Χριστοδουλίδης, *Μετεωρολογία*

Σπύρος Μεγαρίτης, *Φιλοτελικά ντοκουμέντα Χαλκίδος*

Μαρία Ντούζου, *Ντεκαλκέ (Decalqué)*

Δημήτριος Σπάρης, *Οι πρώτες σιδηροδρομικές σφραγίδες της Ελλάδας*

Γιώργος Σπάρης, *Ταχυδρομική Ιστορία Ιστιάας Εύβοιας*

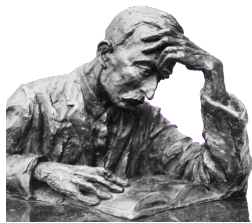
Αλέκος Αίσωπος, *Οι εκδόσεις της μεγάλης κεφαλής Ερμή*
Πανελλήνιος Σύλλογος Θεματικού Φιλοτελισμού, *Θεματικός Φιλοτελιστής*

(Συνεχίζεται)

Από την έκθεση της Χαλκίδας του 2005:
Οι Πρόεδροι των συνδιοργανωτών Συλλόγων Π. Λεούσης, Α. Αίσωπος και Γ. Μορφόπουλος (δεξιά), μαζί με τον τοπικό ταχυδρομικό προϊστάμενο και μέλος μας Κ. Ραφτόπουλο.

Λευκάδιος Χερν Ο εθνικός ποιητής της Ιαπωνίας με το ελληνικό αίμα

Άραγε πόσοι από μας γνωρίζουν ότι ένας Έλληνοϊρλανδός, γεννημένος στη Λευκάδα το 1850 και βαφτισμένος στην Ελληνορθόδοξη Εκκλησία, υπήρξε μία από τις σημαντικότερες μορφές της ...ιαπωνικής λογοτεχνίας;

Ο Patrick Lafcadio Hearn (1850–1904) ή Λευκάδιος Χερν, όπως επέλεξε να ονομάζεται αντικαθιστώντας το ιρλανδικό όνομα Patrick, ήταν γιος του Χειρουργού-Ιρλανδού Ταγματάρχη Τσαρλς Μπους Χερν και της Ρόζας Κασιμάτη, Ελληνίδας ευγενούς καταγωγής από τα Κύθηρα.

Στην ηλικία των δύο ετών η οικογένεια μετακόμισε στο Δουβλίνο, αλλά ο γάμος των γονέων του δεν κράτησε. Χώρισαν και τον εγκατέλειψαν στη φροντίδα μιας ευκατάστατης ηλικιωμένης θείας, η οποία του διέθεσε δάσκαλο για την εκπαίδευσή του. Ο Χερν από μικρός διαβάζει πολύ, ιδιαίτερα ελληνική λογοτεχνία και μυθολογία.

Το 1861 η Καθολική θεία του, τον έστειλε σε μία Καθολική εκκλησιαστική σχολή της Γαλλίας, όπου έμαθε άπαιστα γαλλικά, χωρίς όμως να τον κερδίσει η θρησκεία.

Στο Πανεπιστήμιο που σπούδαζε στη συνέχεια (1863) τραυμάτισε σε ατύχημα το αριστερό του μάτι με αποτέλεσμα να το χάσει. Έχοντας μάλιστα αυξημένη μυωπία, αναγκάστηκε να χρησιμοποιεί μεγεθυντικό φακό για το διάβασμα και τηλεσκόπιο στέπης για μακρινά αντικείμενα.

Το 1867 η θεία χρεοκόπησε και τον έστειλε στο Λονδίνο, στην πρώην υπηρέτριά της, όπου πέρασε δύο σκολες μέρες. Μόνη παρηγοριά του οι βιβλιοθήκες και το Βρετανικό Μουσείο.

Τέλος, το 1869 η θεία τον έστειλε στις

ΗΠΑ και ο Χερν εγκαταστάθηκε στο Σινσινάτι του Οχάιο, όπου στην αρχή έκανε διάφορες ταπεινές δουλειές για να επιβιώσει, και στη συνέχεια εργάστηκε ως δημοσιογράφος σε διάφορες εφημερίδες της πόλης, όπου διακρίθηκε ιδιαίτερα δημοσιεύοντας πεζά, ποιήματα και επιστημονικά δοκίμια σε ασυνήθιστα για την εποχή θέματα, όπως η ζωή μεταξύ των μαύρων ατόμων.

Το 1877 πήγε στη Νέα Ορλεάνη όπου έζησε για μια δεκαετία, γράφοντας σε εφημερίδες ως συντάκτης, κριτικός βιβλίων, αλλά και ως χαράκτης/σκιτσογράφος, ενώ παράλληλα έγραφε βιβλία και μετέφραζε στα Αγγλικά Γκι ντε Μοπασάν, Τεοφίλ Γκοτιέ, Ζεράρ ντε Νερβάλ, Ανατόλ Φρανς, Πιέρ Λοτί κ.ά.

Το 1887-1888 βρέθηκε στη Μαρτινίκα των Δυτικών Ινδιών ως ανταποκριτής περιοδικού και το 1889 πήγε στην Ιαπωνία, πάλι ως ανταποκριτής.

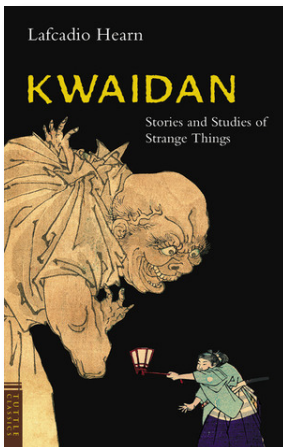
Εκεί, βρήκε τη μεγαλύτερή του έμπνευση. Αρχικά πήρε θέση καθηγητή σε Νομαρχιακή Σχολή της πόλης Ματσούε, στην οποία σήμερα δύο από τα δημοφιλέστερα τουριστικά αξιοθέατά της είναι το Μουσείο Μνήμης Λευκάδιου Χερν και η παλιά του κατοικία.

Στο Ματσούε ο Χερν παντρεύτηκε κόρη οικογένειας σαμουράι, απέκτησε τέσσερα παιδιά και πολιτογραφήθηκε Γιαπωνέζος με το όνομα Κόιζουμι Γιακούμο (1896). Έκτοτε εργάστηκε ως καθηγητής ανωτέρων και ανωτάτων σχο-

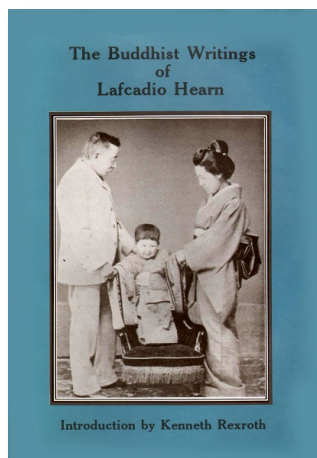
λών και δημοσιογράφος.

Το 1904 πέθανε από καρδιακή ανακοπή σε ηλικία 54 ετών.

Το αξιοσημείωτο επίτευγμα του Χερν ήταν

Καϊνάν: Το βιβλίο του Λευκάδιου που έγινε ταινία.

Ο Λευκάδιος Χερν με την γυναίκα του και το πρώτο του παιδί σε εξώφυλλο συλλογής έργων του.

ότι περιέγραψε την Ιαπωνία και την έκανε γνωστή διεθνώς όσο κανείς Ιάπωνας. Κατέγραψε ήθη, έθιμα και χαρακτηριστικά της Γιαπωνέζικη ζωής, λίγο πριν την μετάβασή της από μία απομονωμένη φεουδαρχική κοινωνία σε μία σύγχρονη χώρα.

Ο Χερν ήταν επίσης ένας εξαιρετικός συγγραφέας βιβλίων τρόμου, περίφημος μεταφραστής Γάλλων συγγραφέων, όσο και σπουδαίος μεταφραστής ιαπωνικών παραμυθιών.

Ο Γιαπωνέζος σκηνοθέτης Μασάκι Κομπαγιάσι διασκεύασε τέσσερις ιστορίες του Χερν στην ταινία του (1965) *Καϊντάν (Ιστορίες Φαντασμάτων)*.

Ένας άλλος Γιαπωνέζος, ο συγγραφέας Γιόνε Νογκούτσι (1875-1947) έχει δηλώσει για το Χερν, "*Το Ελληνικό του ταμπεράμεντο και η Γαλλική του κουλτούρα πάγωσαν όπως ένα λουλουδί στο Βορρά*".

Τέλος, αποσπάσματα έξι έργων με τον συγκεντρωτικό τίτλο *Η χώρα των χρυσαυθώνων* εκδόθηκε στα ελληνικά από τις εκδόσεις "Κέδρος" (1998).

Π. Α.

Ένα υπέροχο παραδείσιο πουλί

Είναι σίγουρα ένα από τα ομορφότερα πουλιά της φύσης. Είναι τόσο εντυπωσιακό, ώστε από το 1971 έγινε εθνικό σύμβολο της Παπούα Νέας Γουινέας στην οποία ενδημεί. Συμπεριλήφθηκε μάλιστα στη εθνική σημαία της χώρας.

Το όνομά του είναι *Paradisaea raggiana*. Ανακαλύφθηκε το 1873 στον κόλπο Orangerie της Νέας Γουινέας από ναύτες ενός του δρόμου να σε επιστημονική αποστολή, και το όνομα *raggiana* του δόθηκε προς τιμή του Ιταλού φυσιοδίφη Francis Raggi.

Οι αυτόχθονες το ονομάζουν Κουρούλ, όνομα που έχει δοθεί και στην εθνική ομάδα ράγκμπι της χώρας.

Είναι μεγαλόσωμο πουλί, με μήκος 34 εκ., και έχει καστανό-καφέ χρώμα, με γκριζωπό-μπλε ράμφος, κίτρινη ίριδα ματιών και γκριζωπά-καφέ πόδια. Το αρσενικό έχει ένα κίτρινο στέμμα, σκούρο σμαράγδι-πράσινο λαιμό και κίτρινο κολάρο μεταξύ του λαιμού και των μαυριδερών πτερών του άνω μέρους του στήθους. Η ουρά του διακοσμείται με ένα ζευγάρι μακριά μαύρα φτερά, γυριστά σαν καλώδια και φέρει μεγάλο πλευρικό πτέρωμα (λοφίο). Το θηλυκό έχει σχετικά μονότονο καστανό-καφέ χρώμα και δεν έχει μακριά ουρά. Τα διακοσμητικά πλευρικά φτερά ποικίλουν από το κόκκινο έως πορτοκαλί χρώμα, ανάλογα με το υποείδος.

Η διατροφή τους αποτελείται κυρίως από φρούτα και αρθρώποδα και έχει αποδειχθεί ότι με τη διασπορά σπόρων συμβάλλουν σημαντικά στη αναπαραγωγή φυτών, ιδιαίτερα των δέντρων του μοσχοκάρυδου και του μασιού.

Είναι πολυγαμικά πουλιά. Τα αρσενικά συναθροίζονται σε "λεκ", ξέφωτα του δάσους 30-100 μ διαμέτρου, με λεπτόκορμα δέντρα στα οποία τα αρσενικά προβαίνουν σε εντυπωσιακές ακροβασίες και επιδείξεις των πανέμορφων πτερών τους, ανταγωνιζόμενα τους αντιπάλους στον εντυπωσιασμό των θηλυκών.

Το θηλυκό γεννά συνήθως δύο ροζ αυγά, τα οποία επώαζει επί 18 ημέρες. Όπως και όλα πολυγαμικά παραδείσια πουλιά, όλα τα καθήκοντα επώασης αναλαμβάνει το θηλυκό.

Α. Τ.

Ανοικτή επιστολή...

...προς νέους θεματικούς

Η "Ανοικτή Επιστολή" είναι μία μόνιμη στήλη του περιοδικού μας, στην οποία παρουσιάζονται όλες οι χρήσιμες πληροφορίες για τον καταρτισμό μιας θεματικής συλλογής που φιλοδοξεί να εκτεθεί σε επίσημη εθνική έκθεση ή έκθεση FIP-FEPA, από την επιλογή του θέματος, του χαρτιού και του φιλοτελικού υλικού, μέχρι και την καλύτερη αισθητική της παρουσίαση.

Τα χαρτόσημα και η φιλοτελική τους χρήση.

Όπως όλοι γνωρίζουμε, τα χαρτόσημα έχουν συνήθως την μορφή αυτοκόλλητης ετικέτας. Συναντώνται σε ποικίλες μορφές και σχήματα που, στις περισσότερες περιπτώσεις, είναι παρόμοια με αυτά των γραμματοσήμων. Χρησιμοποιούνται για την πιστοποίηση καταβολής φόρων ή τελών σε έγγραφα, όπως συμβολαιογραφικές πράξεις και πιστοποιητικά, στον καπνό, σε αλκοολούχα ποτά, σε ναρκωτικά και φάρμακα, στα τραπουλόχαρτα, σε άδειες κυνηγιού, άδειες κατοχής πυροβόλου όπλου και πολλά άλλα, σύμφωνα με τους νόμους κάθε χώρας.

Είναι προφανές ότι τα χαρτόσημα είναι κατ' αρχήν ακατάλληλα για ταχυδρομική και, κατά συνέπεια, φιλοτελική χρήση.

Εντούτοις, υπάρχουν περιπτώσεις χαρτοσήμων που είναι άριστα αξιοποιήσιμα. Τέτοια είναι:

- Τα κανονικά γραμματόσημα που χρησιμοποιήθηκαν και ως χαρτόσημα.
- Οι εκδόσεις που συνδυάζουν και τις δύο χρήσεις, όπως εκείνες της Μ. Βρετανίας "Postage & Revenue" (γραμματόσημο και ένσημο), οι οποίες απαντώνται επίσης σε εκδόσεις Νοτίου Αφρικής, βρετανικών αποικιών και αλλού.
- Οι εκδόσεις χαρτοσήμων που σε ορισμένες περιπτώσεις και κάτω από ειδικές συνθήκες χρησιμοποιήθηκαν και ως γραμματόσημα, άλλοτε με την προσθήκη επισήμανσης και άλλοτε χωρίς καμία προσθήκη. Παραδείγματα υπήρξαν στη Μ. Βρετανία, στην Ελλάδα και αλλού.

Αυτά τα χαρτόσημα είναι άριστα εκθέσιμα για την υποστήριξη θεματικών πληροφοριών.

"POSTAGE & REVENUE" Γραμματόσημα, μαζί και χαρτόσημα.

Βρετανικό χαρτόσημο (αριστερά) που χρησιμοποιήθηκε ως γραμματόσημο (μέσον και δεξιά).

Χαρτόσημα που επισημάνθηκαν το 1917 και χρησιμοποιήθηκαν ως γραμματόσημα Κοινωνικής Πρόνοιας (Κ.Π.).

Πέντε χαρτόσημα με θέματα που μάλλον δεν συναντώνται αλλού και ίσως θα μπορούσαν να έχουν θεματική χρήση.

Ωστόσο, για να αποδεικνύεται η ταχυδρομική τους ιδιότητα πρέπει να βρίσκονται επί επιστολής, ή να είναι σφραγισμένα με καθαρή και ευκρινή ταχυδρομική σφραγίδα, ή να φέρουν γνήσια επισήμανση αν επισημάνθηκαν προτού χρησιμοποιηθούν ως γραμματόσημα.

Τέλος, οι κανονισμοί της FIP αφήνουν ένα ακόμα παράθυρο ανοικτό για την θεματική χρήση χαρτοσήμων: Εκτός από το ότι "Επιτρέπονται εφ' όσον έχουν χρησιμοποιηθεί ταχυδρομικά ή έχουν ισχύ ταχυδρομικών τελών", οι κανονισμοί αναφέρουν επίσης ότι "Τα φορολογικά χαρτόσημα επιτρέπονται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν είναι τα μόνα που μπορούν να υποστηρίξουν ένα σημαντικό θεματικό σημείο".

Πάντως, είναι γεγονός ότι πολύ σπάνια θα ανατρέξουμε σε χαρτόσημο για την τεκμηρίωση μιας πληροφορίας. Όλο και κάποιον ταχυδρομικό αντικείμενο θα υπάρχει για να μας καλύψει.

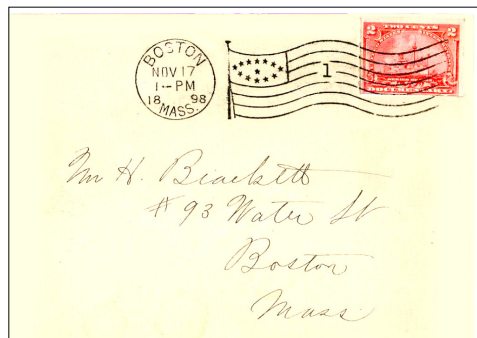
Χαρτόσημο φορολογίας φαρμάκων με σαφή ένδειξη: Όχι για ταχυδρομική χρήση.

Γραμματόσημα "Μεσολυμιάδας" (1906) χρησιμοποιημένα ως "χαρτόσημα εκπαιδευτικών τελών". Ένα φέρει ειδική επισήμανση. Τα άλλα όχι.

Επιστολή γραμματοσημασμένη με χαρτόσημα. Έγινε αντιληπτό από τους ταχυδρομικούς και κλήθηκε ο παραλήπτης να καταβάλει διπλάσιο τέλος (8c αντί 4c).

Χαρτόσημο ΗΠΑ χρησιμοποιημένο ως γραμματόσημο (1898)

Επιστολή προς τον Στρατηγό Χουαν Περόν γραμματοσημασμένη με χαρτόσημα. Παρά το ότι έγινε αντιληπτό από τους ταχυδρομικούς, αφέθηκε να συνεχίσει λόγω του ονόματος του παραλήπτη.

Το γραμμόφωνο

Λίγοι πρέπει να έχουν απομείνει που, στα νεανικά τους χρόνια, για να ακούσουν μία αγαπημένη τους μουσική χρειαζόταν να ανοίξουν το μεταλλικό κουτάκι με τις βελόνες, να βιδώσουν μία στην κεφαλή του γραμμοφώνου, να βάλουν την "πλάκα" (όπως λέγαμε τότε τους δίσκους) επάνω στο πλάτο, να γυρίσουν τη μανιβέλα για να κωρδίσει το ελατήριο, και, αφού γείρουν την κεφαλή ώστε η μύτη της βελόνας να ακουμπήσει στην αρχή του δίσκου, να καθίσουν αναπαυτικά για να απολαύσουν τη "θαμπή", υποτονική χροιά της μουσικής που μπορούσε να αποδώσει αυτή η μαγική –για εκείνα τα χρόνια– συσκευή.

Ο γράφων γνώρισε το γραμμόφωνο από την προσχολική ηλικία. Ήταν στα χρόνια της Κατοχής όταν κάποιος γνωστός, περνώντας από το περιβόλι όπου ζούσαμε τότε, έδωσε στον πατέρα μου την πληροφορία ότι διαλύεται η ιταλική στρατιωτική μονάδα που έδρευε εκεί κοντά, και ότι οι Ιταλοί στρατιώτες πωλούν τα υπάρχοντά τους. Ο πατέρας έσπευσε και, γυρίζοντας, έφερε ένα γραμμόφωνο μάρκας *La voce del padrone* (His master voice στα ιταλικά) μαζί με ένα βαρύ δέμα από δίσκους που είχαν αποτυπωμένες εξάισιες μουσικές. Από Ραβέλ και Σαμπριέ, Ρεσπίγκι και Πουτσίνι, Βάγκνερ και Βέρντι, μέχρι καντσονέτες γεμάτες μουσικότητα και πάθος όπως το "Ο, Σόλε μίο", το "Μαρεκιάρε", το "Φουνικουλά"...

Σημαντική ήταν η επίδραση αυτού του γραμμοφώνου στην κατοπινή μου ενασχόληση με τη μουσική και πολλά χρωστώ στις μουσικές επιλογές εκείνου του Ιταλού στρατιώτη που ξεκίνησε για το μέτωπο κουβαλώντας μαζί του γραμμόφωνο, δίσκους, κουλτούρα, αισθητική, πολιτισμό....

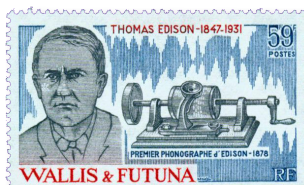
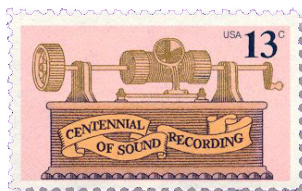
Ο φωνογράφος ή γραμμόφωνο, όπως επικράτησε να το λέμε, είναι εφεύρεση του 1877, μία από τις πολλές του Αμερικανού Τόμας Άλβα Έντισον (1847–1931). Ο "rhonograph", όπως τον είχε ονομάσει, ήταν ταυτόχρονα μια από τις πρώτες συσκευές εγγραφής και αναπαραγωγής ήχου της ιστορίας. Βέβαια μέχρι την τελική μορφή που γνωρίσαμε οι παλαιότεροι, πέρασε από πολλές εξελίξεις και μεσολάβησαν πολλοί επιστήμονες με επινοητικό πνεύμα.

Αρχικά, ο Έντισον χρησιμοποίησε μια βελόνα για να καταγράψει τον ήχο σε έναν κύλινδρο με αυλάκια που είχε σταθερή ταχύτητα περιστροφής και ήταν επικαλυμμένος με ένα λεπτό φύλ-

λο κασιτέρου. Φαίνεται ότι αξιοποίησε μία παλαιότερη ιδέα με την οποία δεν είχε ασχοληθεί κανείς σοβαρά.

Η βελόνα που κατέγραφε τον ήχο, παλλόταν κάθετα προς την επιφάνεια του κυλίνδρου και διαμόρφωνε το αλουμινοχαρτο δημιουργώντας "κορφές και κοιλιές", ενώ συνδεόταν με έναν αγωγό που λάμβανε μηχανικά της δονήσεις που προκαλούσε ο ήχος που περνούσε μέσα σ' αυτόν και τον μεγέθυνε ελαφρά. Ο κύλινδρος περιστρεφόταν με το χέρι, με την βοήθεια μανιβέλας προσαρμοσμένης στον άξονά του.

Η συσκευή του Έντισον δεν είχε καλή απόδοση. Οι εφημερίδες της εποχής την περιγράφουν περίπου ως "άθλια". Ωστόσο,

Πολλές ήταν οι εκδόσεις για την 100η επέτειο από την εφεύρεση του φωνογράφου από τον Έντισον.

η εντύπωση που έκανε στο κοινό ήταν μεγάλη. Την αγόραζαν περισσότερο σαν ένα ακριβό παιχνίδι, παρά σαν συσκευή αναπαραγωγής ήχου. Εξάλλου, εκτός των άλλων ατελειών, η συχνή αλλαγή του φύλλου κασσιτέρου ήταν δαπανηρή και η τοποθέτησή του περίπλοκη.

Αργότερα ο Έντισον αντί για κυλίνδρους επικαλυμμένους με αλουμινοχαρτό άρχισε να χρησιμοποιεί κέρινους κυλίνδρους, με αποτέλεσμα την δυνατότητα διαγραφής μιας ηχογράφησης, αφαιρώντας την επιφάνεια του κέρινου κυλίνδρου με την χρήση αιχμηρής λεπίδας.

Το 1881, ο εφευρέτης του τηλεφώνου Γράχαμ Μπελ επιχείρησε να βελτιώσει το φωνόγραφο του Έντισον. Για το σκοπό αυτό κάλυψε την επιφάνεια του ξύλινου κυλίνδρου πάνω στο οποίο θα χαρασσόταν το αυλάκι του ήχου, με κερί. Η προσπάθεια αυτή έδωσε καλύτερα αποτελέσματα, κυρίως όμως δεν επέτρεπε την ηχογράφηση άσχετων θορύβων, όπως η κατασκευή του Έντισον.

Το 1886, ένας άσμα που ασχολήθηκε με τη βελτίωση του φωνόγραφου ήταν ο Charles Sumner Tainter (Ταϊντερ, 1854-1940). Η ευρεσιτεχνία του δηλώθηκε με

το όνομα "γραφοφώνο" (graphophone) και ήταν όμοια με του Έντισον. Η μόνη διαφορά ήταν στην επίστρωση κεριού στο κύλινδρο. Ο Έντισον, θεωρώντας ότι επρόκειτο για κλοπή πνευματικής ιδιοκτησίας, κινήθηκε δικαστικά εναντίον του Ταϊντερ.

Το 1888, ο Έντισον επέφερε νέες αλλαγές στο φωνόγραφο του. Αντικατέστησε το φύλλο κασσιτέρου με στρώμα σκληρού κεριού και τοποθέτησε στη συσκευή ένα μηχανικό κινητήρα με βαριδί. Αργότερα χρησιμοποιήθηκε ένας μηχανικός κινητήρας με ελατήριο και μανιβέλα για κούρδισμα και στη συνέχεια, σε μερικά μοντέλα, ένας ηλεκτρικός κινητήρας, αν και οι ηλεκτρικοί κινητήρες ήταν εκείνη την εποχή ογκώδεις και ακριβοί.

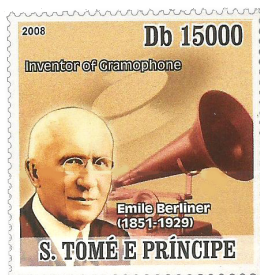
Ταυτόχρονα, για την ενίσχυση του ήχου, χρησιμοποιήσε το χαρακτηριστικό χωνί που βλέπουμε σε εικόνες και φωτογραφίες του φωνογράφου.

Οι ηχογραφήσεις των κυλίνδρων του Έντισον μπορούσαν να έχουν διάρκεια περίπου 2 λεπτών.

Αυτή η δυνατότητα ιδιωτικής καταγραφής της φωνής στους κυλίνδρους συνέβαλε στην εμπορική επιτυχία αυτής της βελτιωμένης συσκευής. Ωστόσο

Στην εξέλιξη του γραμμοφώνου είχε συμμετοχή και ο εφευρέτης του τηλεφώνου Γράχαμ Μπελ...

...καθώς και ο Εμίλ Μπερλινερ

Διαφημιστικό εποχής του φωνογράφου του Έντισον

Χάρη στο γραμμοφώνο έγινε δυνατό να αποτυπωθεί η φωνή του Ενρίκο Καρούζο, ή να υπάρχουν ηχογραφήσεις που διύθυνε ο σημαντικός Ούγγρος συνθέτης Ζόνταν Κόνταλι. Η Γερμανία γιορτάσε και αυτή την επέτειο της εφεύρεσης του Έντισον με το εικονιζόμενο όμορφο γραμματόσημο.

σο, η μαζική παραγωγή τους με σύντομες μελωδίες της εποχής ήταν δύσκολη και κοπιαστική. Η ορχήστρα ή/και ο τραγουδιστής έπρεπε να επαναλαμβάνον με μεγάλη ένταση την εκτέλεση του κομματιού μπροστά σε 7-8 φωνογράφους, οι οποίοι παρήγαγαν από ένα κύλινδρο. Μόλις το 1903 κατασκεύασε ο ίδιος ο Έντισον μια μηχανή, η οποία ήταν σε θέση να αντιγράφει τον αρχικό κύλινδρο.

Το 1886, ο Emile Berliner (Μπερλίνερ, 1851-1929), Αμερικανός από το Ανόβερο της Γερμανίας, πρότεινε να αντικατασταθεί ο κύλινδρος με "αυλάκι ήχου" του Έντισον, με μία επίπεδη πλάκα όπου, μετά από διάφορες βελτιώσεις, μία ελικοειδής διαδρομή σχημάτιζε ένα συνολικό αυλάκι σε όλη την επιφάνεια της πλάκας και η βελόνα έκανε ταλαντώσεις εγκάρσια στην κίνηση. Ενώ δηλαδή η κεφαλή της συσκευής του Έντισον εκτελούσε κινήσεις πάνω-κάτω για να ανιχνεύσει τα βαθουλώματα της επιφάνειας, στη συσκευή του Μπερλίνερ έπαιζαν ρόλο τα τοιχώματα του αυλακιού και η βελόνα πραγματοποιούσε κινήσεις δεξιά-αριστερά. Έτσι, ξεπέρασε ο Μπερλίνερ και τον κίνδυνο να συρθεί ενώπιον δικαστηρίων για καταπάτηση ευρεσιτεχνιών του Έντισον.

Όραίο παλιό ιταλικό μονόφυλλο με διαφήμιση της γνωστής μάρκας γραμμοφώνου His master voice.

Ο Μπερλίνερ δήλωσε τη συσκευή του για ευρεσιτεχνία και την ονόμασε γραμμόφωνο (grammophone).

Στην πραγματικότητα, αυτή η μέθοδος είχε δοκιμαστεί ήδη από τον Έντισον και από τον Μπελ, αλλά δεν είχε κριθεί αξιοποιήσιμη.

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι, στα τέλη της δεκαετίας του 1950, οι εταιρίες που εκμεταλλεύονταν τις ευρεσιτεχνίες του Έντισον και του Μπερλίνερ συγχωνεύτηκαν και έτσι προέκυψε η τεχνολογία των στερεοφωνικών δίσκων.

Ο δίσκος (πλάκα) του Μπερλίνερ είχε αρχικά διάμετρο 12 εκ και περιστρεφόταν με 150 στροφές ανά λεπτό. Τη μορφή που γνωρίζουμε ως δίσκο βινυλίου πήρε σταδιακά, μέχρι τα τέλη του 20ου αιώνα.

Αργότερα, με τη βελτίωση των ηλεκτρικών κινητήρων και την εισαγωγή του ηλεκτρονικού ενισχυτή, το γραμμόφωνο αντικαταστάθηκε με τον καιρό από το ηλεκτρικό γραμμόφωνο,

αυτό που στην καθημερινή γλώσσα πήρε το ξενικό όνομα rickup (πικάπ).

Αλλά για τα πικάπ, τα ηλεκτρόφωνα και την εξέλιξη των δίσκων θα αναφερθούμε σε ξεχωριστό άρθρο.

Παντελής Λεουσίας

Η Ινδία χρησιμοποιεί το γραμμόφωνο σαν σύμβολο σε πολλές εκδόσεις προς τιμή μουσικών και τραγουδιστών της.

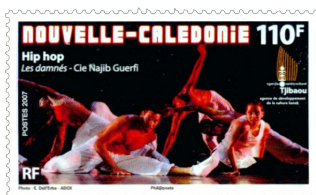
Μπρέικ Ντανς και Σάλσα Δύο χοροί που κατέκτησαν τη νεολαία

Ο χορός σαν μορφή έκφρασης, άσκησης και επικοινωνίας, δεν έπαψε ποτέ να εξελίσσεται και να εμφανίζεται με νέες μορφές και χαρακτηριστικά. Τα τελευταία χρόνια είχαμε την εμφάνιση δύο νέων χορών που αγαπήθηκαν ιδιαίτερα από μεγάλο μέρος της νεολαίας: τους χορούς Σάλσα και Μπρέικ Ντανς.

Το **Μπρέικ Ντανς** (break dance) εμφανίστηκε το 1973 και χορευόταν από τα μέλη συμμοριών του Νότιου Μπρονξ της Νέας Υόρκης. Συχνά, οι καλύτεροι breakers αντίθετων συμμοριών "πολεμούσαν" χορεύοντας αντί να παλεύουν. Με αυτό τον τρόπο η μάχη αναδεικνυε και αποδείκνυε ποια ήταν η καλύτερη συμμορία, και αρκετές φορές ο χαμένος συμφωνούσε ότι δεν θα ξαναπερνούσε από την γειτονιά του νικητή. Ποιο συχνά, οι αγώνες μπρέικ ντανς γίνονταν για να εξασφαλίσουν τον σεβασμό του άλλου.

Ο χορός αυτός που απαιτεί ιδιαίτερα γυμνασμένο σώμα και ακροβατικές ικανότητες, ανήκει στο σε ένα είδος κουλτούρας με το όνομα χιπ-χοπ, που αναπτύχθηκε στην δεκαετία του '70 στο Μπρονξ της Νέας Υόρκης και σε άλλες μεγάλες πόλεις όπου υπήρχε μεγάλη ανεργία, το οποίο, εκτός από το μπρέικ ντανς, περιλαμβάνει το ραπ (στίχοι που απαγγέλλονται με ιδιαίτερο ρυθμικό τρόπο, με συνήθως συνοδευτική μουσική δευτερεύουσας μέριμνας), το MCing (MC= Master Of Ceremony = Κύριος της τελετής) που είναι ομιλία μέσω μικροφώνου για την προσωπική ζωή του ομιλητή, κοινωνικά προβλήματα, σχέσεις

των νέων, χιούμορ κτλ., και το γνωστό μας γκράφιτι (ζωγραφική σε υπαίθριες επιφάνειες).

Ο χορός **Σάλσα** είναι ένας λάτιν χορός που δημιουργήθηκε από τους ισπανόφωνους της Καραϊβικής και των ΗΠΑ. Στη Νέα Υόρκη εμφανίστηκε στα μέσα της δεκαετίας του 1970.

Αναμιγνύει στοιχεία από διάφορους αφρικάνικους και ευρωπαϊκούς χορούς, με βασικές επιρροές από το σουίνγκ και αφροκουβανέζικους και Αφρο-Καραϊβικούς χορούς όπως οι Πατσάνγκα, Τσα-σα-σα, Μάμπο και Ρούμππα και αναδεικνύει έντονα τη σεξουαλικότητα της χορεύτριας.

Για την προέλευση της λέξης "σάλσα" δεν υπάρχει ομοφωνία, με επικρατέστερη την εκδοχή να προέρχεται από την ισπανική λέξη salsa

που σημαίνει σάλτσα.

Χορεύεται κυρίως σε ζευγάρια και σπανιότερα σόλο ή σε κύκλο, όπου τα ζευγάρια ανταλλάσσουν τους παρτενέρ τους.

Τα πρώτα δύο κομμάτια μουσικής σάλσα γράφτηκαν από τον Κουβανό μουσικό Ignacio Piñeiro (1888-1969).

Π. Λ.

Ο πρωτοπόρος της μουσικής Σάλσα Ignacio Piñeiro και τρεις εκδόσεις προς τιμή αυτού του χορού.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑ ΣΑΣ ΝΕΑ!

Νέα Διοικητικά Συμβούλια

• Στις 22 Απριλίου 2015 διεξήχθη η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας η οποία περιλάμβανε αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου για την περίοδο 2015-2016.

Μετά τη σύστασή του σε σώμα, το νέο ΔΣ μας διαμορφώθηκε ως εξής:

Π. Λεούσης Πρόεδρος
Π. Καγκελάρης Αντιπρόεδρος
Σ. Παπαγιάννης Γεν. Γραμματέας
Β. Πετρόχειλος Ταμίας
Στάθης Πουλαράκης Έφορος
Αρ. Καλυβιώτης (Καρδίτσα) μέλος
Φώτης Μόσχος (Ναύπακτος) μέλος
Εξελεγκτική Επιτροπή
Βασίλης Αποστολόπουλος
Παναγιώτης Θεοδωρόπουλος
Ευάγγελος Ολύμπιος

• Μετά τις αρχαιρεσίες της Φιλοτελικής Εταιρείας Αγρινίου προέκυψε το εξής ΔΣ:

Ιωάννης Σκαρμούτσος Πρόεδρος
Χαράλαμπος Δημάδης Αντιπρόεδρος
Νικόλαος Αγγελόπουλος Γραμματέας
Νίκη Γραβάνη Ταμίας και
Βασίλειος Θεοδωρόπουλος Μέλος

• Από τις αρχαιρεσίες της Ένωσης Ελλήνων Συλλεκτών Καρτών Μάξιμουμ της 2 Μαρτίου, το σώμα του ΔΣ συστήθηκε ως εξής:

Νίκος Μαλλούχος Πρόεδρος
Βασίλης Αγραφιώτης Αντιπρόεδρος
Κώστας Σαμανίδης Γεν. Γραμματέας
Παναγιώτης Γεωργίτσος Ταμίας
Νίκος Λαλεχός, Μάκης Κατσαρός και
Νίκος Σπυρόπουλος Μέλη

• Στις 29 Μαρτίου έγιναν εκλογές για την ανάδειξη νέου ΔΣ στην Ελληνική Φιλοτελική Ομοσπονδία. Μετά τη σύστασή του σε σώμα, αυτό διαμορφώθηκε ως ακολούθως:

Παντελής Λεούσης Πρόεδρος
Ιωακείμ Χαλβατζιδόπουλος Αντιπρόεδρος
Παναγιώτης Καγκελάρης Γ. Γραμματέας
Βασίλης Πετρόχειλος Ταμίας
Αντώνης Βιρβίλης Ειδ. Γραμματέας
Στάθης Πουλαράκης Έφορος
Νίκος Μαλλούχος,
Σπύρος Παπαγιάννης και
Βασίλης Σεκόπουλος Μέλη Κέντρου
Άρης Μέγας και
Μιχάλης Πετραδάκης Μέλη Περιφέρειας.

Νέο φιλοτελικό σωματείο!

Με ιδιαίτερη χαρά πληροφορήθηκε ο ελληνικός φιλοτελικός κόσμος την (επαν)ίδρυση της Φιλοτελικής Ένωση Πιερίας. Μετά την έγκριση του νέου καταστατικού της από το Πρωτοδικείο, εγγράφηκε ήδη στα μητρώα της ΕΦΟ και αποτελεί μέλος της. Μετά από τόσες αναστολές ή διακοπές λειτουργίας φιλοτελικών σωματείων, η εμφάνιση ενός νέου δημιουργεί, εύλογα, χαρά και αισιοδοξία.

Μετά τις σχετικές αρχαιρεσίες, το πρώτο ΔΣ της Φ.Ε.Πιερίας συστάθηκε σε σώμα ως εξής:

Αναστάσιος Τερζής Πρόεδρος
Βασίλης Ευκαρπίδης Αντιπρόεδρος
Ιορδάνης Ναβροζίδης Γεν. Γραμματέας
Παντελής Μπιτόπουλος Ταμίας
Κεσανλής Νικόλαος Ειδ. Γραμματέας
Κων/νος Σαββίδης Έφορος
Βασίλειος Τζουμέρκας Κοσμήτορας
(<https://www.facebook.com/fepierias/timeline> και <http://fepierias.gr/>).

Ο Σύλλογός μας εύχεται κάθε επιτυχία στο νεοφώτιστο σωματείο. Είμαστε στη διάθεσή των νέων φίλων μας για κάθε δυνατή συνεργασία και βοήθεια.

Έκθεση στον Πειραιά

Στα πλαίσια του εορτασμού της Ευρωπαϊκής Ημέρας Θάλασσας – Πειραιάς 2015,

τα Ελληνικά Ταχυδρομεία και η Φιλοτελική Εταιρία Πειραιά συνδιοργάνωσαν από 28 έως 31 Μαΐου 2015 την Φιλοτελική Έκθεση "Πειραιάς – Θάλασσα - Ναυτιλία".

Η έκθεση φιλοξενήθηκε στο ιστορικό κτίριο του παλαιού Ταχυδρομείου Πειραιά (νυν Δημοτική Πινακοθήκη) και σημείωσε επιτυχία.

Εκτέθηκαν ένα τμήμα της γνωστής συλλογής του Ιάκωβου Βαγιάκη, άλλο φιλοτελικό υλικό, σπάνιες φωτογραφίες από το ιστορικό αρχείο του ΟΛΠ, γκραβούρες, έγγραφα κ.ά.

Η ιστοσελίδα της ΕΦΟ ανανεώθηκε

Η ιστοσελίδα της ΕΦΟ (<http://www.efo.gr/>), χάρη στην πρωτοβουλία του Εφόρου της ΕΦΟ και διακεκριμένου μέλους μας Στάθη Πουλαράκη, ανανεώθηκε πλήρως τόσο σε εμφάνιση όσο και λειτουργικότητα.

Συγχαρητήρια από καρδιάς.

Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Θεματικού Φιλοτελισμού

Στο Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Θεματικού Φιλοτελισμού που πραγματοποιήθηκε στο Έσσεν την Γερμανίας από 7 έως 9 Μαΐου 2015, νικητές κατά κατηγορία ήταν οι ακόλουθοι:

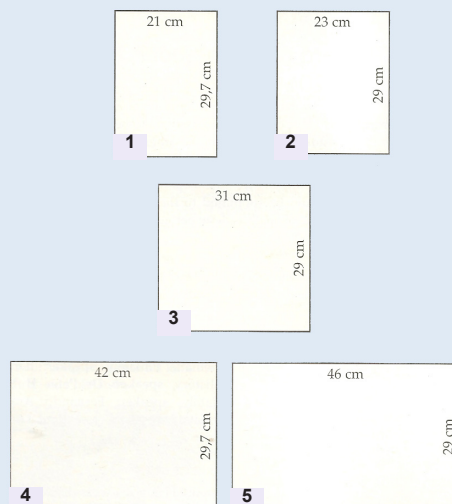
- Τέχνη και Πολιτισμός: Renaat Nuyts (Βέλγιο), *Η αργυρή οθόνη*, 91 G
- Ιστορία και Οργανισμοί: Lawrence Fisher (Ισραήλ), *Η Εβραϊκή πατρίδα*, 92 G
- Ανθρωπος και καθημερινή ζωή: Raino Heino (Φινλανδία), *Ο καιρός, από τις παρατηρήσεις στις προβλέψεις*, 93 G
- Αθλητισμός και αναψυχή: Peter Suhadolc (Σλοβενία), *Η κατάκτηση του άγνου κόσμου*, 91 G
- Μεταφορές και τεχνολογία: John Hayward (Hv. Βασίλειο), *Το σιδερένιο άλογο*, 90 G
- Ιατρική και επιστήμη: Bengt-Göran Österdahl (Σουηδία), *Ιστορία της χημείας*, 92 G
- Ζώα και φυτά: Damian Läge (Γερμανία), *Γοητευτικά φτερά - Πώς τα πουλιά εμπνέουν τους ανθρώπους*, 98 GG
- Γεωργία και τα κατοικίδια ζώα: Ryszard Prange (Πολωνία), *Άμπελος και κρασί - Δώρα των θεών, του ήλιου και του εδάφους*, 92 G

Νέες συνιστώμενες διαστάσεις εκθεσιακών φύλλων

Κατά την πρόσφατη συνεδρίαση του ΔΣ της Διεθνούς Φιλοτελικής Ομοσπονδίας (FIP) αποφασίστηκε να συστηθεί στους εκθέτες η χρησιμοποίηση φύλλων με τις παρακάτω διαστάσεις:

1. 21 X 29,7 (A4) (4 φύλλα οριζόντια)
2. 23 X 29 (4 φύλλα οριζόντια)
3. 31 X 29 (3 φύλλα οριζόντια)
4. 42 X 29,7 (2 φύλλα οριζόντια)
5. 46 X 29 (2 φύλλα οριζόντια)

Αυτό επιτρέπει μεγαλύτερη ευελιξία στους θεματικούς και, κυρίως, επιτρέπει την ανάρτηση κομματιών μεγάλων διαστάσεων όταν χρησιμοποιούμε φύλλα των κατηγοριών 4 ή 5, χωρίς τους γνωστούς προβληματισμούς και την αναπόφευκτη αναισθητική τους παρουσίαση στα φύλλα 1, 2 ή 3.

• Τάξη Πρωταθλητών:

Lesley Marley (Hv. Βασίλειο), *Ιστορία μιας φάλαινας*, 94 G (1)

Paolo Guglielminetti (Ιταλία), *Το ημιτελές δίκτυο - Ιστορία των αφρικανικών σιδηροδρόμων*, 93 G (2)

Torsten Eckel (Γερμανία), *Άλμπρεχτ Ντύρερ - Ο Επιχειρηματίας της Αναγέννησης*, 90 G (3).

Αχ! Αυτό το πλάνο...

Η "ΦΤΕΡΩΤΗ ΓΟΗΤΕΙΑ"

1: Ίχνη των πουλιών στον πολιτισμό: Τρεις πρώτες ενδείξεις της "φτερωτής γοητείας"

- 1.1 Χρώματα, σχήματα και εικόνες. Οι απεικονίσεις των πουλιών στην τέχνη
- 1.2 Οικόσημα, νομίσματα και στήλες τοτέμ. Όλα είναι "φτερωτά" εμβλήματα
- 1.3 Τόποι, πλοία και πρόσωπα: Τα πουλιά ως έμπνευση

2: Τα πουλιά από μόνα τους εξασφαλίζουν αυτή τη γοητεία.

- 2.1 Μαζί μας στις εκδρομές στην παρθένα φύση.
- 2.2 Παρατηρώντας τα πουλιά σε ζωολογικούς κήπους, πάρκα και στο κέντρο της πόλης...
- 2.3 ...ή, απλά, θαυμάζοντάς τα ξαπλωμένοι στον καναπέ μας
- 2.4 Επιστήμονες & λαϊκοί, εργάστηκαν για την εξερεύνηση και ονομασία των πουλιών
- 2.5 Ωστόσο, την πρόοδο στην ορνιθολογία εξασφαλίζει μόνο το επιστημονικό σύστημα

3: Ο συναρπαστικός κόσμος των πτηνών συνδέεται με την δική μας ύπαρξη

- 3.1 Ο λαός παρατηρεί επίσης τη συμπεριφορά των πουλιών. Ωστόσο, την ερμηνεύει με τον δικό τους τρόπο
- 3.2 Ρήσεις, μύθοι και θρύλοι διαφοροποιούν τα χαρακτηριστικά των πτηνών
- 3.3 Εντυπωσιακά είδη πουλιών γίνονται σύμβολα ολόκληρων περιοχών

4: Πουλιά σε εμβλήματα-οικόσημα και φτερά πουλιών γίνονται σύμβολα

- 4.1 Ενδεικτικά: Ο αετός και οι σύντροφοί του συμβολίζουν τη δύναμη
- 4.2 Τα φτερά συμβολίζουν ταχύτητα και κινητικότητα σε επιστολές και πτήσεις
- 4.3 Φτερά διακοσμούν κεφάλια και ενδύματα, τονίζοντας την κοινωνική θέση

5: Σχέσεις μεταξύ πουλιών και ανθρώπων πέρα από συμβολισμούς

- 5.1 Από τον συμβολισμό στην βεβήλωση: Υπάρχουν και άλλες ανάγκες για φτερά
- 5.2 Φτερωτές λιχουδιές
- 5.3 Το επιτυχές κυνήγι επιτρέπει τέτοια αντιμετώπιση
- 5.4 Πτηνοτροφία: ο πιο αποτελεσματικός τρόπος απόκτησης κρέατος και φτερών
- 5.5 Εκτροφή πουλιών για "υψηλούς στόχους": Συνεργασίες ανθρωπότητας και πουλιών
- 5.6 Φίλοι στο σαλόνι: Το χόμπι των κλουβιών και των πτηνοτροφείων

6: Τι θα απογίνει όμως η "φτερωτή γοητεία" στην ελεύθερη φύση;

- 6.1 Μια ματιά έξω: Ο κόσμος των πουλιών φωνάζει S.O.S.
- 6.2 Τα πουλιά υπό απειλή: Οι άνθρωποι τους παρέχουν τις υπηρεσίες τους
- 6.3 Μέλλον ή ουτοπία; Τρία οράματα για την "φτερωτή γοητεία".

Αριστουργήματα ελληνικής τέχνης

"Το παιδί με τη χήνα"

Ο σκανταλιάρης μικρός που παλεύει με μια χήνα ήταν δημοφιλές θέμα στην αρχαιότητα. Αυτό αποδεικνύεται από αρκετά αντίγραφα της ρωμαϊκής περιόδου, όπως εκείνο που βρίσκεται στο Λούβρο, καθώς και από αρχαία κείμενα του 3ου αιώνα π.Χ. Ηρόνδω, ο οποίος αναφέρει ένα τέτοιο παράδειγμα που υπήρχε στο Ασκληπιείο της Κω.

Ο Πλίνιος ο πρεσβύτερος, ο Λατίνος συγγραφέας του 1ου αιώνα μ.Χ., στο βιβλίο του Φυσική Ιστορία, αναφέρεται επίσης σε αυτό το άγαλμα, αποδίδοντας το στον Έλληνα γλύπτη χάλκινων έργων Βόηθο από τη Χαλκηδόνα της Μικράς Ασίας, ο οποίος έζησε τον 2ο π.Χ. αιώνα και εργάστηκε κυρίως στη Ρόδο. Ο Βόηθος είναι γνωστός και από επιγραφές που βρέθηκαν στη Δήλο, στη Λίνδο της Ρόδου και στην παραλιακή πόλη της Τυνησίας Μάχτια.

Το αντίγραφο του Λούβρου, 97,8 εκ. ύψους, βρέθηκε το 1792, μαζί με άλλες ρεπλικές των μουσείων του Βατικανού, του Μονάχου και του Μουσείου της Γενεύης, στην ίδια Ρωμαϊκή έπαυλη (Villa des Quintilii,) στην Αππία Οδό, κοντά στη Ρώμη, όπου, κατά πάσα πιθανότητα, στόλιζε τη γούρνα κάποιου σιντριβανιού. Όταν βρέθηκε το άγαλμα, το κεφάλι του παιδιού και της χήνας έλειπαν. Προστέθηκαν αργότερα, τα νεότερα

χρόνια.

"Το Παιδί με τη χήνα" βρισκόταν παλιά στη Ρώμη και ανήκε στη συλλογή Braschi. Κατασχέθηκε από τον Ναπολέοντα το 1797, σε εφαρμογή της Συνθήκης του Tolentino του ίδιου έτους. Στο Λούβρο εισήχθη το 1799, στο τμήμα Ελληνικών, Ετρουσκικών και Ρωμαϊκών Αρχαιοτήτων, όπου βρίσκεται μέχρι σήμερα.

Υπάρχουν μερικοί που υποστηρίζουν ότι "Το Παιδί με τη χήνα" είναι ρωμαϊκό έργο της αυτοκρατορικής περιόδου (1ος-2ος αιώνας μ.Χ.). Οι περισσότεροι ωστόσο συμφωνούν ότι το πρωτότυπο ήταν χάλκινο και ανήκε στον Βόηθο τον Χαλκηδόνιο. Την ίδια άποψη έχει και ο δημιουργός του καρτ ποστάλ της κάρτας μάξιμουμ, με την αναγραφή

κάτω αριστερά των λέξεων "ART GREC" (ελληνική τέχνη).

ART GREC
L'Enfant à l'foie
Musée du Louvre

Σχέδιο του "Παιδιού με τη χήνα"
του Pierre Jacques

Σημείωση:

Το πόσο δημοφιλές παρέμεινε το θέμα του παιδιού με τη χήνα αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι ακόμα και αιώνες μετά απασχόλησε τις εικαστικές τέχνες. Τέτοιο παράδειγμα είναι και το ομώνυμο έργο του Γάλλου γλύπτη Πιερ Ζακ (Pierre Jacques, 1520-1596) που κοσμούσε τους κήπους της ιταλικής

πόλης Carpi (Εμίλια-Ρομάνια),

Π. Α.

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

α) ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Στις 21 Ιανουαρίου κυκλοφόρησε η 1η αναμνηστική σειρά του 2015 με τίτλο **“100 Χρόνια από την Ίδρυση της Ένωσης Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων (ΕΣΗΕΑ)”**, αποτελούμενη από 5 γραμματόσημο συνολικής αξίας € 4.05, σε 100.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 6.000 διπλοί ΦΠΗΚ προς € 6.20, 1.000 τυποποιημένες σειρές προς € 7.40, 1000 απλά λευκώματα σειράς προς € 13.80 και 1.000 σετ Καρτών Μάξιμουμ προς € 6.40 το σετ.

• Στις 26 Φεβρουαρίου 2015 κυκλοφόρησε η 2η αναμνηστική σειρά γραμματόσημων με τίτλο **“Ιαματικές πηγές της Ελλάδας”**, αποτελούμενη από 6 γραμματόσημο συνολικής αξίας € 4.00, σε 100.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 6.000 διπλοί ΦΠΗΚ προς € 6.10 το σετ, 1.000 τυποποιημένες σειρές προς € 7.50, 1000 απλά λευκώματα σειράς προς € 13.90 και 1.000 σετ Καρτών Μάξιμουμ προς € 9.60 το σετ.

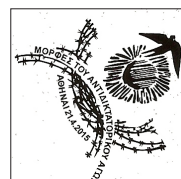

• Στις 30 Μαρτίου 2015 κυκλοφόρησε η 3η αναμνηστική σειρά γραμματοσήμων με τίτλο **“Σιδηρόδρομοι της Ελλάδας”**, αποτελούμενη από 4 γραμματόσημο συνολικής αξίας € 4.22, σε 100.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 6.000 διπλοί ΦΠΗΚ προς € 6.12 το σετ, 1.000 τυποποιημένες σειρές προς € 7.30, 1000 απλά λευκώματα σειράς προς € 14.80 και 1.000 σετ Καρτών Μάξιμουμ προς € 6.40 το σετ. Τέλος, κυκλοφόρησαν σετ 4 αριθμημένων κορών φύλλων προς € 4.22, τευχίδια

10 αυτοκόλλητων γραμματοσήμων Α' βάρους προς € 7.20 και τευχίδια 10 αυτοκόλλητων γραμματοσήμων Β' βάρους προς € 8.00.

• Στις 21 Απριλίου 2015 κυκλοφόρησε η 4η αναμνηστική σειρά γραμματοσήμων με τίτλο **“Μορφές του Αντιδικτατορικού Αγώνα”**, αποτελούμενη από 4 γραμματόσημο συνολικής αξίας € 3,06, σε 250.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 6.000 διπλοί ΦΠΗΚ προς € 5.00 το σετ, 1.000 τυποποιημένες σειρές προς € 5.90, 1000 απλά λευκώματα σειράς προς € 11.80 και 1.000 σετ Καρτών Μάξιμουμ προς € 12.80 το σετ.

• Στις 11 Μαΐου 2015 κυκλοφόρησε η 5η ειδική σειρά γραμματοσήμων με τίτλο **“EUROPA - Παιχνίδια”**, αποτελούμενη από 2 γραμματόσημο συνολικής αξίας € 4.30, σε 80.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 6.000

ΦΠΗΚ προς € 5.80, 7.000 αριθμημένα τευχίδια που περιέχει δύο πλήρεις σειρές προς € 8.60 και 1000 απλά λευκώματα σειράς προς € 13.50.

• Στις 20 Μαΐου 2015 κυκλοφόρησε η 6η αναμνηστική σειρά γραμματοσήμων με τίτλο **“ΕΠΕΤΕΙΟΙ-ΓΕΓΟΝΟΤΑ (Μέρος Α’)”**, αποτελούμενη από 3 γραμματόσημο συνολικής αξίας € 2.32, σε 500.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 6.000 ΦΠΗΚ προς € 4.000. Οι κλάσεις € 0.72 και € 0.80 κυκλοφόρησαν επίσης μαζί, σε 7.000 αριθμημένα φυλλαράκια, που διατίθενται στην ονομαστική τιμή των € 1,52.

• Στις 20 Μαΐου 2015 κυκλοφόρησε η 1η σειρά γραμματοσήμων Αγίου Όρους με τίτλο "ΞΥΛΟΓΛΥΠΤΑ Α'", αποτελούμενη από 5 γραμματόσημο συνολικής αξίας € 4.62, σε 30.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 6.000 διπλοί ΦΠΗΚ προς € 6.90 το σετ, 1.800 λευκώματα σειράς προς € 32.00 και 700 σετ Καρτών Μάξιμουμ προς € 8.00 το σετ.

ένα από αυτά τα γραμματόσημα κυκλοφόρησε και σε 10.000 φύλλα προσωπικού γραμματοσήμου (5 γραμματόσημα σε κάθε φύλλο) με se-tenant λευκές βινιέτες, προς € 6.00 για την κλάση των 0.72 και 8.00 για εκείνη των 0.90.

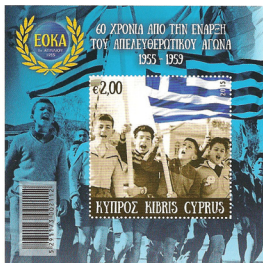
• Στις 11 Ιουνίου 2015 κυκλοφόρησε η 6η αναμνηστική σειρά με τίτλο "Προσωπικό Γραμματόσημο", αποτελούμενη από 3 φυλλαράκια των 4 γραμματοσήμων προς € 9.63 έκαστο (ονομαστική αξία) σε 10.000 τεμάχια έκαστο. Κάθε

ΚΥΠΡΟΥ

• Στις 2 Απριλίου 2015 κυκλοφόρησε η αναμνηστική σειρά με τίτλο "Κυπριακά εδέσματα - Γλυκά κουταλιού", αποτελούμενη από 3 γραμματόσημα συνολικής αξίας € 2,63 σε 90.000 πλήρεις σειρές, και 6.000 ΠΗΚ προς € 3,06 το σετ.

• Στις 2 Απριλίου 2015 κυκλοφόρησε επίσης σειρά ενός γραμματοσήμου αξίας € 0.64, σε 55.000 τεμάχια, με τίτλο "60 Χρόνια από τον Απελευθερωτικό Αγώνα της ΕΟΚΑ". Κυκλοφόρησαν επίσης 6.000 ΠΗΚ προς € 2.43 έκαστος.

"Κοινή έκδοση Κύπρου-Αρμενίας" σε φυλλαράκια των ξέη. Κυκλοφόρησαν επίσης 6.000 ΠΗΚ προς € 1.02 έκαστος.

• Τέλος, στις 2 Απριλίου 2015 κυκλοφόρησε ένα γραμματόσημο σε φεγιέ, αξίας € 2.00, σε 275.000 τεμάχια, με τίτλο

• Στις 5 Μαΐου 2015 κυκλοφόρησε η σειρά "ΕΥΡΩΠΗ 2015 - Παλαιά Παιχνίδια", δύο γραμματοσήμων συνολικής αξίας € 0.98, σε 275.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 12.000 τευχίδια προς € 3.22 και 6.000 ΦΠΗΚ προς € 1.39 έκαστος.

β) ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΕΣ ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Χρησιμοποιήθηκε στις 5 Απριλίου 2015, με την ευκαιρία της μετονομασίας του Ταχυδρομικού Καταστήματος Ευδήλου Ικαρίας σε "Ταχυδρομείο Ευδύλου-Γιάννης Σάλλας".

Με την ευκαιρία των εργασιών των Συνόδων της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας στην Αρχαία Ολυμπία, χρησιμοποιήθηκαν οι παρακάτω δύο Ειδικές Αναμνηστικές Σφραγίδες:

• Στις 3 Μαΐου 2015 για τη 13η Διεθνή Σύνοδο Διευθυντών Εθνικών Ολυμπιακών Ακαδημιών.

• Στις 26 Μαΐου 2015 για τη 55η Διεθνή Σύνοδο για Νέους Μετέχοντες

Επίσης,

• Στις 11 Ιουλίου 2015 θα χρησιμοποιηθεί σφραγίδα για την 11η Διεθνή Σύνοδο για Εκπαιδευτικούς και Στελέχη Ανωτάτων Ιδρυμάτων Φυσικής Αγωγής.

• Χρησιμοποιήθηκε στις 14 Μαΐου 2015 με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για τον "Οίνο" του Δήμου Αργούς-Μικηνών στους Στρατώνες Καποδιστρια του Άργους, με τίτλο "Εν Αργει-Διονύσια" (14-16 Μαΐου 2015).

• Χρησιμοποιήθηκε στις 21 Μαΐου 2015 με την ευκαιρία του ετήσιου Συνεδρίου του Οργανισμού Λιμένων της Ευρώπης (20-21/05/2015). (08/2015).

• Στις 29, 30 και 31 Μαΐου 2015, χρησιμοποιήθηκαν τρεις διαφορετικές αναμνηστικές σφραγίδες με την ευκαιρία του εορτασμού της Ευρωπαϊκής Ημέρας Θαλάσσης και της Φιλοτελικής Έκθεσης "Πειραιάς-Θάλασσα-Ναυτιλία" που πραγματοποιήθηκε στο Κτήριο του Παλιού Ταχυδρομείου του Πειραιά. (09-10-11/2015).

• Χρησιμοποιήθηκε στις 5 Ιουνίου 2015 με την ευκαιρία της Φιλοτελικής Έκθεσης "Ημέρας Γραμματοσήμου στη Νάξο" (5-7/06/2015).

ΚΥΠΡΟΥ

• C4/2015. Χρησιμοποιήθηκε από 7 έως 9 Μαΐου 2015, με την ευκαιρία της 25ης Διεθνούς Φιλοτελικής Έκθεσης "**Εσσεν 2015**" που πραγματοποιήθηκε στην πόλη Έσσεν της Γερμανίας τις ως άνω ημερομηνίες. (Γνωστή επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).

γ) ΣΦΡΑΓΙΣΤΙΚΟΙ ΔΑΚΤΥΛΙΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ:

ΕΛΛΑΔΑΣ "ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕΤΕ ΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΚΤΕΣ". Χρησιμοποιήθηκε από 1 έως 5 Ιουνίου ενόψει εορταστικών εκδηλώσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας & Τουρισμού.

ΚΥΠΡΟΥ

• S5/2015. Χρησιμοποιήθηκε από 25 έως 29 Μαΐου, με την ευκαιρία της "**Γιορτής του Κατακλυσμού**" στη Λάρνακα (29/05-03/06/2015). (Γνωστή επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).

• S6/2015. Χρησιμοποιήθηκε από 30 έως 5 Ιουνίου και θα χρησιμοποιηθεί επίσης από 02 έως 30 Οκτωβρίου 2015, στα πλαίσια εκδηλώσεων για τα "**150 Χρόνια της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών (ITU)**" στη Λάρνακα (29/05-03/06/2015).

Οι ξένοι γράφουν για μας!

Το γνωστό ιταλικό θεματικό περιοδικό *Notiziario Tematico del CIFT* στη στήλη "Pubblicazioni" (εκδόσεις) του τεύχους Μαρτίου/2015, εκφράζεται κολακευτικά για το περιοδικό μας. Πιο συγκεκριμένα, γράφει τα εξής:

"Ο φίλος και μέλος μας Παντελής Λεούσης, Πρόεδρος της Ελληνικής Φιλοτελικής Ομοσπονδίας, συνεχίζει το αξιόπαινο έργο της υπεράσπισης του Θεματικού Φιλοτελισμού στη χώρα του. Ιδού το τελευταίο τεύχος του περιοδικού που εκδίδει ο "Πανελλήνιος Σύλλογος Θεματικού Φιλοτελισμού", εξολοκλήρου έγχρωμο και με πολύ σύγχρονη και θε-

κτική γραφική επένδυση, με πλήθος φιλοτελικών ειδήσεων και πολλά ενδιαφέροντα θέματα, μεταξύ των οποίων επισημαίνουμε τις Ορχιδέες, μουσική από την Κούβα, γραμματόσημα σιδηροδρόμων, την Αψίδα του Θριάμβου του Παρισιού και την απόβαση στο Άντισιο κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο."

pubblicazioni

Il nostro amico e socio **Pantelis Leoussis**, Presidente della Federazione greca di Filatelia, continua nel suo meritorio lavoro di diffondere la Filatelia Tematica nel suo paese. Ecco l'ultimo numero della rivista edita dall'Associazione Panellenica di Filatelia Tematica, tutto a colori con una veste grafica molto moderna ed accattivante, e con molte notizie di cronaca e tanti argomenti interessanti tra i quali segnaliamo quelli che parlano di orchidee, musica cubana, francobolli ferroviari, l'arco di trionfo a Parigi e lo sbarco di Anzio nella 2a guerra mondiale.

